

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

9-апрель — Амир Темури таваллуд куни

мур олимларга меҳрибон, саййиду шарифларни ўзига яқин турарди. Уламо ва фузалого тўла izzat-хурмат кўрсатиб, уларни ҳар қандай одамдан тамом муқаддам кўрарди. Уларнинг ҳар бирини ўз мартабасига қўйиб, иззату икромини унга изҳор қиларди...”

Маъшур муаррихлар Хофиз Абу, Абдураззоқ Самарқандий соҳибқироннинг фалсафа, фалакиёт ва табобат илмларидан яхши хабардор эканлиги ҳақида маълумотлар келтирган.

Алишер Навоий “Маъжолис ун-нафоис”

Самарқанд, Бухоро, Шаҳрисабз, Ясси ва бошқа шаҳарларни қайта қуриш ва обод этишга алоҳида эътибор берди. У Самарқанд қалъасини бунёд этди. Шаҳар баландлиги 8 метрлик девор билан ўраб олинди. Унинг амри ва раҳбарлиги остида Шоҳи Зиндада катта таъмирлаш ва қурилиш ишлари олиб борилди. Шаҳар марказида Рухобод ва Гури Амир мақбаралари, Кўксарой, Бўстонсарой ва Бибиҳоним жомье масжидлари қад кўтарди. Янги кўчаларнинг икки тарафига турли моллар ишлаб чиқарувчи ва улар билан савдо қилувчи икки қаватли чиройли дўконлар қурилди. Самарқанд теъарагида бунёд этилган Миср, Дамашк, Бағдод, Шероз, Султония деб аталган шаҳарчалар ва Боғи Шамол, Боғи Беҳишт,

БУЮК СОҲИБҚИРОННИНГ ШАҲСИ

Амир Темурнинг жаҳон халқлари, хусусан ўзбек халқи тарихида тутган ўрни ва роли ниҳоятда беқиёсдир.

“Темур, - деб ёзади шарқшунос олим, профессор Маҳкам Абдураимов, - ёшлигида ноқ ақли расолиги билан ажралиб туради. Ундаги ҳарбий истеъдод жуда эрта уйғони: у отда яхши чопар, ўқ-ёйни моҳирлик билан отар эди. Темурнинг ҳаётлик пайтида дин аҳиллари даҳисиз эди, авлодлари ҳам бу анъанага содиқ қолдилар.

Темур фақат дин арбобларига эмас, балки дунёвий фанларнинг намояндлари бўлган шоир, мунажжимлар, шифокорлар, тарихнависларга ҳам ҳомилий қилган. У туркийлар, араблар, форсийларнинг тарихини яхши билар, амалий аҳамиятга эга бўлган тиббиёт ва илми нуҷум фанлари хусусида ҳам кенг мушоҳада юрита оларди... Кези келганда Темур душманларига ҳам олийжаноблик ва саҳийлигини намойиш қила олган.

Ибн Арабшоҳ ўз асаридида шундай сатрларни ёзиб қолдирган: “Темур тамғасининг нақши “Рости-расти”, бўлиб, “ҳаққий бўлсанг, нажот топасан”, демакдир. Темур кўркмас, шижоатли, ботир кишиларни итоат қилдирувчи бўлиб, жасоратли одамларни, довурак кишиларни ёқтирар эди... У ўта синчков ва ҳар бир ишоратдан огоҳ киши бўлиб, юз берувчи барча ишни олдиндан кўриб билиб турарди. Унинг назаридан алдовчининг алдови яширин қолмас, фирибгарнинг фириби ўтмас эди. Фаросати бирлан ҳаққий ва ёлғончини ажратар эди. Зийраклик тажрибаси билан чин насиҳатўйдан сохта насиҳатўйини идрок этар, ўз фикри билан сал бўлмаса учар юлдузини тўғри йўлга бошқарар: фаросати, мулоҳазаси билан ҳар бир беҳато сайёра ўқини ўз орқасидан эргаштира оларди. Те-

асарида шундай ёзади: “Темур кўрагоний... агарчи назм айтмоққа илтифот қилмайдурлар, аммо назм ва насрни андоқ хўб маҳал ва мавқеъда ўқибдурлар-ким, анингдек бир байт ўқигони минг яхши байт айтқонча бор”.

Шарофиддин Али Яъзийнинг қайд этишича, Амир Темурнинг характерли хусусиятларидан бири - давлат, мамлакат ва фуқаро тўғрисида ғамхўрлик бўлган. “Ҳақиқат—сиҳат-саломатлик”. “Ҳақиқат - тартиб, ҳақиқат - адолат демакдир”, - деб тушунтирар эди у. Форсий тилда ўз қўли билан ёзилган ҳижматли сўзлар - тузукларига биринчи галда соҳибқироннинг ўзи оғишмай амал қилган. Масалан: “Камарбармиён ва сано бар забон” - яъни иш билан сўз орасида бирлик бўлсин.

Яна: “Агар лашкарбошининг дилги пок ва мард бўлмаса қўшин енгиллигига маҳкумдир”...

Яна: “Инсонпарварлик ва мардликни Оллоҳ ҳам, халқ ҳам улуғлайди”.

Шуни алоҳида қайд этмоқ лозимки, мустамлакачилик йилларида тарихимиз шафқатсизларча бузиб кўрсатиб келинди. Айниқса Темур ва теъурийлар даври умуман сохталаштирилган бўлиб, соҳибқирон ҳатто “ёвуз”-ликда айбланади. Президент Ислом Каримов алоҳида курсатиб ўтганларидек: “**Бунга ҳеч қандай мантиқий асос йўқлигини исботлаб бериш қийин эмас. Не-не мадрасаю масжидлар, олий қошоналарни курган, не-не олиму фузалоларнинг бошини силаган, Куръони Каримни ёд билган инсон ёвуз бўлмайди. Қонхўр одам “Куч-адолатда” дейиши мумкинми?**”

Амир Темур мамлакатда кўп йиллардан буён давом этиб келаётган феодал тарқоқликка барҳам берди, халқни мўғул истилочилари зулмидан халос этди ва қудратли марказий феодал давлатга асос солиди.

Амир Темур ободончиликка, илм-фан ва маданият тараққиётига улкан ҳисса қўшди. Хусусан,

ШАҲСИ

Боғи Давлатобод, Боғи Чинор, Боғи Дилқушо каби ажойиб чорбоғлар бунёдкор Амир Темур номи билан боғлиқдир. Боғи Беҳиштнинг бир томонида ҳайвонот боғчаси - қўриқхона бўлиб, ундаги жониворлар қарасларда эмас, атрофи ўралган майдонларда эркин ҳолда сақланган. Шунинг учун Фарб тадқиқотчилари Амир Темурни илк қўриқхона асосчиси, дейдилар. Шаҳрисабз ҳам Амир Темур даврида “беқиёс обод бўлди. Оқсарой, Дор у-саодат, Дор ут-тиловат, Гумбази саййидон каби маҳаббатли қасрлар ва мақбаралар қурилди. Масжид, мадраса, қарвонсарой ва ҳаммом каби жамоат бинолари ҳам қад кўтарди. Буларнинг ичиди маҳобатли Оқсарой қасри алоҳида ўрин тутди.

Амир Темур даврида халқ амалий санъати: бадийий ўймакорлик, заргарлик, зардўзлик ҳам ривожланди. Уй-рўзгор буюмларини ясаш эса санъат даражасига кўтарилди. Самарқандда ўзига хос тасвирий санъат мактаби бунёдга келди.

Амир Темур Ватани ва халқини бутун дунё олдида улуғлади. Туркистон заминини Испания, Италия, Франция, Англия, Русия, Хитой каби давлатлар танидилар ва тан олдилар.

Яратганга ҳамду санолар бўлсинки, Ўзбекистонимизда мустакиллик йилларида Амир Темурнинг ўрта Осиё ва жаҳон халқлари тарихида тутган ўрнига одилона баҳо берилди. Асрлар ўтаверди, аммо, Буюк бобокалонимизнинг эл-юрт шаън-шавкати, довуғини олам аро юксак поғонага кўтаришга мушарраф бўлган сўнмас руҳи келажак авлодлар қалбиди абадий яшайди...

Тургун Ҳожи ТОШПҲЛАТОВ,
Тарих фанлари номзоиди,
доцент,
Эшқобил ҲОЛИҚОВ,
Тарих фанлари доктори,
профессор.

Бўлғуси журналист Сайёра Жўраева Ўзбекистон Миллий Университети журналистика факультетининг III-курсидида ўқийди. У аълочи, фаол талаба сифатида ўтган йили Япониянинг “Сумитомо” корпорацияси стипендиясига сазовор бўлди. Бу йил Сайёрабону яна мазкур мукофот соҳибаси бўлди. Унинг келажакдаги ўқиш ва ишларига биз ҳам муваффақиятлар тилаймиз.

- Баҳор ҳар гал хотин-қизларимизга кўрку тароват, завқу шиддат, орзуларига рағбат бахш этиб келади, - дейди Сирдарё вилояти Бобўт тумани ҳоким ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси (суратда: чапдан биринчи) Барноҳон Мирзақобилова.

- Отамиз катта бой эди. Сурув-сурув қўйларимиз, туяларимиз бўларди. Байрамларда отам бутун овулдагиларга гўшт, бугдой, ёғ тарқатарди. Кейин уруш, қимматчилик - бир бўлак нонга зор бўлган пайтлар ҳам бошимиздан ўтди. Яратганга шуқр, бугун Мустакиллик бахту саодатидан қувониб яшайман. 70 ёшли кизим билан яшайман. Набирам 50 ёшдан ошди. Чеваралар, абиралар қуршовидаман, - дейди Жиззах вилояти, Пахтакор тумани, Акмал Икромов ширкат хўжалигида истиқомат қилувчи 106 ёшли Эҳсоной момо.

- Мактабимизда чет тили ва математика фанларидан репетиторлик курслари очганмиз. Бу - мазкур фанларга қизиқиши кучли ўқувчилар учун ва дарсларни ўзлаштиролмаётган болалар учун катта имконият бўлди, - дейди Самарқанд вилояти Пахтачи туманидаги 41-ўрта мактаб директори Орзигул Бердиева.

САНОБАР

ҚАЛБЛАРГА УМИД БАХШ ЭТИБ...

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан барча вилоятларда кекса, ёлғиз инсонлар ҳолидан хабар олинмоқда ва турли мурувват тадбирлари ўтказилмоқда.

— Ички ишлар Вазирлиги ҳамда махсус аёллар жазони ўташ муассасаси билан кўшма иш режаси тuzилган,— деди Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси матбуот маркази бошлиғи Дилором Умарова «Туркистон-пресс» мухбири билан бўлган суҳбатда. — Режада турли сабабларга кўра жиноий ишлар содир этиб, жазони ўташ колонияларига тушиб қолган хотин-қизларнинг руҳиятини соғломлаштириш, келажакка бўлган ишончини ошириш, маънавий дунёсини бойитиш, уларни озодликка чиққач ўз иши, оиласига қайтаришга ёрдам бериш, шунингдек, маданият, спорт ҳамда ижтимоий-маърифий соҳадаги кўникмаларини шакллантиришга қаратилган вазифалар белгиланган. Шу режага мувофиқ, колониядаги махсус аёлларнинг ҳолидан хабар олиш мақсадида қатор тадбирлар ўтказиб келинапти. Чунинчи, жорий йилнинг «Сихат-саломатлик йили» деб эълон қилиниши муносабати билан кўпроқ аёллар саломатлиги, она ва бола соғлиги, умуман саломатликка оид маърузалар ўтказиб бериш режалаштирилди. Хар ойнинг охириг жумасида Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси тиббиёт бўлими ёрдами билан колонияга маърузачилар

олиб чиқамиз ва аёллар саломатлигини яхшилашга оид суҳбатлар, маърузалар уюштирамиз, мутахассислар билан учрашувлар ўтказамиз. Колония кутубхонасини тиббиётга оид адабиётлар билан тазминладик. Шуни айтиш жоизки, ҳозирги вақтда мазкур муассаса кутубхонасида ўн бир ярим мингдан зиёд турли адабиётлар бор.

Ўтган йил бу ерда ўн икки мавзуда маърузалар ташкил қилинди. Айниқса Мустақиллик байрами арафасида ҳомийларимиз иштирокида «Аёлга меҳр беринг» номли кўрик-танлов катта муваффақият қозонди. Бу тадбир икки бўлимдан иборат бўлиб, спорт бўйича мусобақалар ҳамда «Энг кўркам болалар кийими», «Энг чиройли аёллар либоси», «Энг кўркам соч турмаги», «Энг моҳир алла кўшиғи ижрочиси», «Энг кўркам уй жиҳози» номинациялари бўйича ўтказилди. Ғолиблар ҳомийларнинг қимматбаҳо совгалари билан тақдирланди.

— Энг асосийси, бу ердаги аёллар ўзларининг аёл, она эканлигини хис этишлари, келажакка умид ва ишончларини сўндирмасликлари, жамият, оила бағрига қайтиши учун кўмак бериш зғу вазирамиз ҳисобланади, — деди суҳбатдошимиз.

Сурайё НАЗАРХҲАЕВА,
«Туркистон-пресс»

Турмушимиз чиройли

Навоий вилояти Конимех тумани Саржал фуқаролар йиғини диний-маърифий ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи Равшан Қўзимбоева ўз ҳаёти, фаолияти ҳақида шундай дейди:

— Хўжалигимиз ахли асосан чорвачилик билан шуғулланади. Хар бир оилада телевизор, қўл телефони, машина бор. Кўчма тиббий ёрдам уларнинг саломатлигини кўридан ўтказиб туради. Мен ҳам дастлаб ишимни уларнинг кундалик ташивиши - шодликларини ўрганишдан бошлаганман. Энг аввало аёллар ўз ҳуқуқларини таниб олишлари учун ҳудуд ноziри, туман ички ишлар бўлимига ФХДЭ ходимлари билан биргаликда суҳбатлар уюштирдик. Аёлларнинг кичик даврасида айтилган биргина янгилик ҳам овоза бўлиб кетади. Тўқ энга тўй ярашади. Тўй-маъ-

ракаларимизни биргаликда ўтказамиз. Аммо бир оғрик нуқтаимиз бор эди, йиллар бўйи давом этиб келаятган «келин олиб қочиш»... Ҳозир севишганларнинг тўйларига ҳеч қандай тўсиқ йўқлигини, аксинча ФХДЭ бўлимлари икки ёшни «тиббий кўрик» дан ўтказиши, бехосият воқеаларнинг олдини олишини уларга тушунтирдик. Зийёли, ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиған, ёши улург қайовни аёлларимиз хар бир хонадонга кириб, тиллашиб, диллашиб турадилар. Бизда «ажралиш» деган муаммо йўқ. Ёшларимиз меҳнат билан банд. Клубимизда ҳафтасига бир марта концерт ёки кино кўрсатилади. Ёмонликлар, менимча, бе-корчиликдан келиб чиқади. Кунини тўри режалаштирган, ишлашни ҳам, дам олишни ҳам билган одамнинг ҳаёти файзли бўлади.

Санобар ФАХРИДИНОВА ёзиб олди.

София яқинда, хотин-қизлар байрами арафасида Президентимиз Фармонига биноан мамлакатимизнинг бир гуруҳ қизлари қатори Зульфия номидаги Давлат мукофотига муносиб деб топилди. Бу бежиз эмасди. София

элчихонаси томонидан уюштирилган «Эги мавсум» инглиз ўқув марказини таъмомлаган.

София ҳақида гап кетганда унинг яқин дўстларидан бири Нилуфар Исматова тўлқинланиб шундай

ИНТИЛАНГА ТОЛЕ ЁР

София БЕРМАГАНБЕТОВА
Тошкент Давлат аграр университети қошидаги академик лицейининг иккинчи босқич талабаси бўлиш билан бирга «Азамат Карим» каратэ клубининг спорт етакчиси ҳамдир. Кора белбоғ соҳибни. Козоғистонда ва Ўзбекистонда ўтказилган мусобақаларда бир неча марта ғолибликни кўлга киритиб, олтин ва кумуш медаллар соҳибига айланган. Лицейда қизлар ўртасида каратэ тўрагини ташкил қилган.

ёш бўлишига қарамасдан хорижий тилларни ўзлаштиришга жиддий ёндошган. 2004 йили инглиз фантастик ёзувчиси Л. Александернинг «Профессор Боффиннинг соябони» номли асарини ўзбек тилига, «Уч оғайни» эртагини эса инглиз тилига таржима қилиб, алоҳида китобча сифатида чоп эттирган.

У инглиз, татар, рус, ўзбек ҳамда қозоқ тилларида мукамал гаплаша олади. Ҳозирда эса София япон тилини ҳам ўрганмоқда.

У ҳаётда ҳаракатчан, изланувчан ва доим янгилик яратишга интиладиган, вақтини беҳудага ўтказмайдиганлар тоифасидан. Олти ёшидан туман мусика мактабида, 2000 йилдан то шу кунга қадар «Ўз СИЛМ» тил ва компьютер марказининг инглиз тили курсини, Малайзиянинг мамлакатимиздаги

дейди:— Софиянинг деярли бўш вақти бўлмайти, доим изланишда. Дўстларига кўлидан келганича ёрдам беради. Кўнгли очик қиз, кўпинча ҳеч ким ўйламаган, ҳеч кимнинг назарига, эътиборига тушмаган нарсалар ҳақида бош қотиради ва ўйлаб юради. София ўз олдига қўйган мақсадида эришадиган қизлардан.

— София аграр университети қошидаги гимназиянинг бошланғич синф ўқувчилари учун инглиз тили клубини ташкил этган. Саид Аҳмаднинг «Келинлар кўзголови» ҳажвий комедиясини инглиз тилига ўғириб, бош қарҳамон «Фармон биби» ролини ўзи ижро этди,— дейди лицей директори муовини, Мунаввара Тошпўлатова.

Рустам ҲАЙДАРОВ,
«Туркистон-пресс»

Сендан мадад олдим...

Мени туманимиздаги ягона нашр - «Кеш» газетаси тахририятига ишга қабул қилишди. Бундан ниҳоятда хурсандман. Негаки, шу кунгача қаламакшликка қизиқиб яшадим, озми-кўпми бу йўлда қалам тебратиб келаяпман.

Менинг бу муқаддас даргоҳда ишлашимда, аввало «Оила ва жамият»нинг ҳиссаси катта. Кўп нарсани маънавий озука сифатида «Оила ва жамият» саҳифаларидан олдим. Мақолаларнинг қолипи, ҳажми, мазмунини шу рўзномадан ўргандим десам муболаға бўлмас. Бу йўлда менга бевосита устозлик қилган газета ижодий жамоасининг, шунингдек, газета саҳифаларини бойитаётган Комилжон Нишонов, Ҳошимжон Орзиқулов, Афиға Хасан қизи, Гайнижамол Абдулла қизи ва Паттихон Самадоваларнинг ҳиссалари беқиссидир.

Ўтган йили туманимиз банкларидан бирига қарашли касса ҳақида мақола ёзиб, «Кеш» газетасида чоп эттирган эдим. Унда маҳалла бюджети ҳисобидан нафақахўр, кам таъминланган оилаларга бериладиган маблағларнинг кассирлар томонидан тўлиқ берилмаслиги, ҳамда нафақаларга кўп миқдорда лоторея қўшиб берилиши қаламга олинган эди. Мақолам чиққан кундан бошлаб, кўнгина масъ-

ул шахсларнинг тазйиқига учрадим. Олғир кассир аёл бу ёқда қолиб, номим «туҳматчи» га чиқди. Ахир мен маҳалламиз болаларига нафақа олаётган кўп болали аёллар-у, моддий ёрдамга муҳтож оилалар манфаатларини ўйлаб ёзган эдим-ку бу муаммоларни.

Минг шукрлари бўлсинки, «Кеш» газетаси бош муҳаррири Собир Примов, муҳаррир ўринбосари Муҳиддин Остонов билан олиб борган сайё-ҳаракатларимиз туфайли юзимиз ёруғ бўлиб, ютиб чиқдик.

Оғир кунингга сен билан елкама-елка турган одамлар даврасида ишлаш ҳам кишига ўзгача илҳом бахш этар экан. Ўйлаб кўрсам, мен «Оила ва жамият» ижодий мулоқотда бўлмасам, турулмас эканман. Олисда бўлсам ҳам шу газетадан ҳаммиса қалбимга куч, умид оламан. Негаки, «туҳматчи» тамғасини олиб, ўзимни оқлашимда «Оила ва жамият» газетасининг Шахрисабздаги жамоатчи муҳбири бўлганлигим муҳим роль ўйнади. Доим сенга суюнаман, «Оила ва жамият»!

София УЗОҚОВА,
Шахрисабз шаҳри.

Хоразм вилояти Хотин-қизлар кўмитаси Хива туман, «Феруз» ширкат хўжалиги, 5-бўлимида яшовчи Юсупова Муборакнинг 2005 йил 3 январда «Оила ва жамият» газетаси тахририятига юборган аризаси юзасидан қуйидагиларни маълум қилади:

ҚОНУНИЙ ҲАЛ

Фуқаро Юсупова Муборак ушбу аризадан олдин ҳам бир неча марта туман ҳокимлигига ёзма ва оғзаки мурожаат қилган. Бу масала бўйича унинг оиласи билан туман ҳокимлигига ва фуқаролар йиғини биносида бир неча марта муҳокама ўтказилган. Туман ички ишлар бўлими бошлиғи А.Тожиёв иштирокида ҳам уларнинг оилавий можаролари муҳокама қилиниб, яраштиришга ҳаракат қилинди.

Аммо уй-жой масаласида ўзаро келиша олмаганликлари сабабли уларнинг шикоятлари Богот туманлараро фуқаролик ишлари бўйича судида, ҳамда вилоят судида кўриб чиқилган ва қонуний ҳал қилиб берилган.

Шунингдек, тахририятга йўлланган ушбу шикоят бўйича яна бир марта фуқаролар йиғинида фаоллар ва участка ноziри билан ҳамкорликда муҳокама ўтказилди. Юсупова Муборакнинг турмуш ўртоғи Эшчанов Султонбўй оиласи билан турмушини қайта тиклаш истаги йўқлиги ҳақида тушунтириш хати ёзиб берган.

М.Юсуповага уй-жой, мол-мулк масалаларида ҳақ-ҳуққунини талаб қилиш учун қайтадан суд органларига мурожаат қилиши лозимлиги тушунтирилди.

Ш.ХҲЖАНИЗОВА,
Хоразм вилоят ҳокими ўринбосари,
хотин қизлар кўмитаси раиси.

ҚИЛИШ УЧУН

- Ҳали ўқитувчиман, турмуш ўртоғим эса оддий ишчи. Уч ўғлим, икки қизимизни одобли, меҳнатқаш қилиб ўстирдик. Боланг бахтли бўлмаса ўзининг бахтинг, тинчлигинг ҳам кўзга кўринмас экан. Бир фарзандимнинг тақдирини ту файли тахририятингизга маслаҳат сўраб келганим, - дея сўзларди хонамга кирган чехраси ташвишли аёл.

Аёлнинг исми Мўтабархон бўлиб, Тошкент вилоятининг Бўка туманидан келибди.

- Гап ўртанча ўғлим ҳақида. Аслида барчасига ўзим айбдор бўлсам керак, синглим. Биз катта ўғлимизни уйлантираётганимизда қариндошларнинг маслаҳати билан иккита ўғилни бирга уйлантиришга қарор қилдик. Шунда ўғлим Сарвар:

- Онажон! Агар мени ҳам акам билан уйлантирсанлар, ўзим ёқтирган қизимни олиб беринглар. Мен уни анча пайтдан буюн танийман, гаплашиб юрмиз,- деди.

Майли, боламнинг кўнгли чўкмасин, дея айтган қизининг уйига совчиликка бордим.

Уй-жойлари бир аҳволда... Отаси касалманд, бир талай фарзандлари бор экан. Энди аччиқ бўлса-да, тан олай. У оилани ўзимизга тенг кўрмадим. Гарчанд ўзимиз у қадар бой бўлмасак-да, уларни менсимай, камбағал дедим. Кейин ўғлимни кўз ёшига қарамасдан бошқа қизга совчи бўлдик. Уч ойдан сўнг икки ўғлимнинг тўйи бўлиши керак эди. Тўйга бир ҳафта қолганда у уйланидан қиз айнади.

- Нега айнади, бирор гап бўлди-ми?

- Билмадим. Бориб роса ялиндим. Ахир тўйга бутун қариндош уруғларимизни айтиб қўйганмиз. Сарпо-суруқларимиз берилган, денг. Ноилож аҳволда қолдик. Кейин уч-тўрт кун ичида бизга қиз бериши мумкин бўлган оилани излаб бошладик. Бирдан қайинсинглимнинг қизини эсладим. Совчи бўлиб боргандик, рози бўлишди. Ўғлимнинг кўнглини уйлаб эмас, ўзимизнинг обрўимиз

ни уйлаб тўйни ҳам ўтказдик.

- Келинингиз билан ўғлингиз яхши яшаб кетишдими?

- Яшаб кетишди-ю, лекин... Кейинчалик кичик келин бизни унча писанд қилмай қўйди. Уйдан чиқмайдиган, уй юмуш

ишдан келсам катта келиним уй кўтараяпти, уй оқлаяпти. Кичик келин эса ўғлим билан уйга кириб эшикни қулфлаб олишибди. Чарчаган эмасманми, аччигим чиқди. Аввал тақиллатиб, сўнг бир тортиб эшикни бузиб очиб кирдим. Кирсам...

Шундан кейин ўғлим жahl билан деразаларни синдириб ташлаб, тўпалон кўтара бошлади. Уйимизда жанжаллар кўпайиб борарди. Охири, бир галги катта жанжалдан сўнг, уларни уйдан ҳайдаб юбордим. Улар кўчини кўтариб кетишди.

- Алоҳида уйингиз бор эдимиз? Улар қаерга кетишди?

- Келинимнинг онасиникига кетишди. Ўғлим ўзи ёқтирган қизини олиб бермаганимиз учун ҳамма нарсани аксини қилаётганини билардим. Келиним ўша пайтда ҳомиладор эди. Кейинчалик туққанини эшитдик. Аммо, улар, ҳатто, қайинсинглим ҳам менга бу ҳақда хабар беришмади. Шундай бўлса-да, туғруқхонага бориб келинимдан бир-икки марта хабар олдик. Келиним менга туғруқхонадан чиқади-ган кунини айтмади. Узимча боламнинг боласига кийимлар олиб кутиб тургандим. Лекин улар қайтмади. Бундан хафа бўлдим. Шу билан орадан олти-етти ой ҳам

гаплашиб ўтирмайди. Салом бериб сўрашган, бироз ўтириб кетади. Узимча катта хато қилганимни тушундим, кеч-да, энди.

- Сиз боя унаштирган қизимиз бир ҳафта қолганда айнади, дедингиз. Шу пайтда ўғлингизнинг ўзи ёқтирган қизини олиб берсангиз ҳам бўларди-ку!

- Шуни ҳам уйлаганман. Бирок, биз айнаганимиздан кейин, у қизни бошқасига унаштиришиб тўйи ҳам белгиланган экан. Бундан кейин яна бир кичик ўғлимиз ҳам бор. Келин биз, айникса мен шу ўғлимга қаттиқ меҳр қўйган эканман. Бунини у чикиб кетганидан кейин билдим. У жуда бошқача бола эди. Келиб-келиб шу яхши кўрган боламни бахтсиз қилмадиммикан, дея ўйлайвериб тамом бўлдим.

Энди нима қилсам экан, синглим? Набираганимни жуда-жуда кўргимиз келаяпти. Келинимизга ва набирамизга сарпо суруқ қилиб ўзимиз кўргани борсакмикан? Менга қолса қайтиб келиб биз билан яшайверса ҳам майли эди. Ўғлим қайнонасининг уйида сиқилиб, эзрилиб юрганди, деб ўйлайман. Ахир ўғил бола эмас, қиз боланинг йўриги бўлак-да.

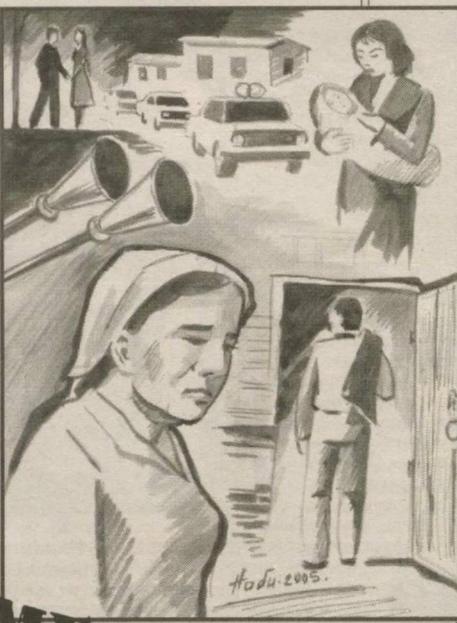
Агар ўзимиз бориб уйга кўчириб келсак келинимиз яна тўйини тескари қилиб олимасмикан? Катта хонадонда тўй қилсангиз набирагани қўлингга олиб, баррингга босиб эркаламасанг, алам қиларкан.

- Сиз катта ўғлимни ҳам уйлантирганман, дедангизми-ку! Уларнинг фарзандлари-чи?...

- Афсус, минг афсуски катта ўғлимда ҳозирча фарзанд йўқ. Ноумид эмасмиз, балки Аллоҳ бериб қолар. Балки шу набирамни кўчада сарсон қилганим учун менга Яратганинг жазосимикан, бу?

Опажон! Сиз ўз камчилигингизни билиб пушаймон қилаяпсиз. Бир қарорга, тўғри фикрга келибсиз. Келинингизни ҳам тушунинг, ахир бир ҳафта ичида кутмаган инсонига турмушга чиқиб кўникаб яшаш ҳам осон эмас. Уларни уйингизга қайтариб келинг.

ГУЛБАШАКАР.

МЕНДАН ХАМ ХАТОЛИК ЎТГАНДИР...

ларига қарамайдиган бўлди. Бунинг устига ҳовлида ҳеч қимдан, ҳатто мен билан эримдан ҳам тортинмасдан тунги кўйлақда юра бошлади.

- Сиз насихат қилгандирсиз?

- Тўғри, насихат қилиб қойдим. Бирок гапим унга таъсир қилмади. Бир кун

ўтиб кетди. Биз, келиним билан ўғлим чақалоқни олиб келиб қолишар, деб кутгандик. Келишмади.

- Ҳатто, ўғлингиз ҳам келмайдими?

- Кам келади. Шунда ҳам худди бегоналардек тутайди ўзини. Илгаригидек қулиб, очилиб

қиларди. Шароитимиз огирлиги учун унга ёрдам бера оламанми-йўқми, деб хавотир олгандим.

- Орадан шундан вақт ўтгач, яна шу ҳақда уйлаб қолибсиз, бирор сабаби борми?

- Шундай... Сабаби бўлмаса бу ерга келардим? Инсон бошига ташвиш тушгандагина

экан. Мен ҳам шу аҳволга тушганман. Агар ўзимнинг оиланда муаммо бўлса ўзим йўлини толардим. Кўчага ҳам чиқмасдим. Аммо, бу муаммо... Қизим Гулнорага боғлиқ-да...

- Ахир уни ўзингиз мактаб-ётгандингиз-ку...

- Тўғри, унинг одобига гап йўқ. Лекин ота-она ўз фарзандининг бахти учун ҳар нарсасга тайёр бўларкан. Қизим бир йигит билан танишиб қолганди. Улар анчагача гаплашиб юришди. Мен расмини кўргандим, ёмон йигитга ўхшамади.

У институтни битирган экан. Бир кун у совчиларини юборди. Улар биз билан гаплашиб кетишгач, кейинги ҳафтага аниқ жавоб учун келадиган бўлишди. Қариндош-уруғлар билан маслаҳатлашиб, розилик билдиришга келишдик. Аммо... Биз кутган совчилар қайтиб келишмади. Бир ой кутдик. Йигит ҳам қизимнинг олдига келмай қўйибди. Яқинда йигит келиб қизим билан гаплашибди, йиғлабди. Маълум бўлишича ота-

маган эмиш... Ахир институтда ўқимаса ҳам бахтли яшаб кетганлар қанча?... Институтда ўқисалар ҳам игна ушлашни билмайдиган қизлар ҳам бор-ку! Бу айб эмасми? Ўзимга қолса, ҳеч қачон шундайлар билан куда бўлмасдим. Бирок, қизимнинг кўнгли чўккани учун хафаман-да. Ўша пайтда йўлини тўсмасам бўларкан. Ҳозир ўзим уни ўқишга киришни жуда истаяпман. Бирок, бола бунини ҳам истаяпман. Уни келин қилишга ораманд бўлиб юрганларга эса қайрилиб қарагиси ҳам йўқ. Қизим рад этилгани учун изтиробда... Боши эгик. Унинг кўнглини қандай қилиб қўтаришни ҳам билмайман.

Шарофат опа! Тўғри, қизингиз ўша йигитга кўнгли қўйиб қолгандир. Лекин, йигит ота-онасининг гапига кириб, ўқимишли қиз излаб севганидан осонгина воз кечган бўлса... У қизингизнинг севгисига арзимайди. Сал нарсасга айниб кетадиган инсон, унинг қадрига кейинчалик ҳам етмаган бўларди. Гап институтда ўқишда эмас, балки, ўз ишини одамларга маъқул қила билишда. Шундай экан, сиз Гулнорадек қизингиз борлигидан фахрланинг. Олдинда ойдек бахт уни кутиб турганига ўзингизни ҳам, қизингизни ҳам ишонтиринг.

ДИЛДОР БЕГИМ.

УНИНГ Кўнглини Кўтаринг

- Турмуш ўртоғим вафот этганидан кейин, катта қизим ёнимга кириб менинг бичиш-тиқишларимга қараша бошлади. Қишлоқда бошқа иш ҳам йўқ-да, шунинг орақсидан кун ўтказардик. У мактабни битирганидан кейин ўқишга кирмокчи бўлганди. Мен ёлғиз қолсам тирикчилигимиз ўтмай қолишни уйлаб кўнмадим. Кейин билсам катта хато қилган эканман,-дея тахририятга келишидан мақсадини сўзларди Шарофат исмли аёл.

- Нега энди? Ахир чеварлик ҳам аёл кишига гулдек касб эмасми?- дея савол бердим унга.

- Йўқ, синглим! Мен ёшлигимда ўрганган бу хунаридан норози эмасман. Аксинча, турмушга чиққанимдан кейин ҳам рўзгоримни шу касбим билан обод қилдим. Шукр, лекин...

Ҳали айтганимдек, қизимни мактабни битирганидан кейин ўқишга юбормадим. Энди ўқиш унга насиб қилмаслигига кўниккан қизим чеварликка бутунлай берилиб кетди. Унга билганларимнинг ҳаммасини ўргатдим. Ўзи ҳам қиз-жувонларга бинойидек, чиройли, замонавий либослар тика бошлади.

Бўйи етган қиз-да, совчилар кела бошлаганди. Баъзилар қизимнинг гулдек хунари учун келин қилишни орзу қилишар, баъзилар эса уйда ўтириб пул топиши

мумкинлигини ҳам ҳисобга олишини сезиб турардим.

- Бу жуда яхши-ку! Қизингиз шундай касбни мукамал ўрганиб олганидан хурсанд бўлишингиз керак, шундай эмасми?

- Албатта, яхши. Аммо, мен қизимни ўқишга юбормасдан хато қилган эканман. Бунини энди тушундим. Қизимга майли, ўқигин, мана, сингилларинг ҳам катта бўлиб қолишди. Уларнинг ҳам қўли игна-ип туттишга келишиб қолди, -деб Гулноранинг олдидан ҳам ўтиб кўрдим.

- Қизингиз хурсанд бўлгандир?

- Йўқ, аксинча, "Бўлди, ойижон! Менинг касбим энди шу, бошқасига бўлган ҳавасим эса аллақачон сўниб бўлди", -деб юрагимни қақшатди.

- Гулнора қайси касбни танлаганди?

- У шифокор бўлишни орзу

қўнглига, муаммосига чора излаб бошини ҳар жойга урар

оналари институтда ўқимаган қизни келин қилишни исташ-

Уй ишлари ва бола-чақа ташвишлари билан банд бўлиб, ўздан кечи-чи, ўзини унутган аёл ҳамиша кадрланадими? Ойдин, сиз ўз оилангизни сақлаб қолиш учун кура-рашибсиз. Буни ўқиб жуда хурсанд бўлдим. Қани энди сизнинг ҳолингизга тушганлар ҳам шундай тўғри йўл тутишса?..

Эҳтимол шунда пароканда бўлаётган оилалар бузилмас, болалар ҳам жавдирашиб тирик етим бўлиб қолишмасмиди?

Мен бир оилани билардим. Маҳалладошимиз Феруза турмушга чиқмасидан олдин жуда дид билан,

ланишди. Орадан йиллар ўтиб унга уйланди. Аёл кўримсиз бўлса-да, пазандаликда, уй туттишда унинг олдига тушади-дигани йўқ экан.

Феруза эса турмушга чиқмади. Ҳануз эрини бева-фоликда айблаиди. Лекин, нима учун кетиб қолганини

“Аёл оиласида қадр-ланмаса...- 10 сон”

ЭСАЛТА: Эрим билан бирга ўқиб, кейин турмуш қурдик. Ҳозир шикк фарзандашим бор. Ниҳоятда ораста ва пазанда бекаман. Эримнинг бир аёл билан гаплашаётганига ишонч ҳосил қилдим. Билсам айбим аёл сифатида ўзимга қарамай кўйганим экан. Энди фақат ўзимга қараяпман, либослар, пардоз ашёлари сотиб олаяпман. Рўзгоримни ҳам қойшлатаяпман. Оиламни сақлаб қолишим учун, қилаётган шу ишм тўғримики? Сиз нима дейсиз?

Муаллиф: БАСИРА

ОНАНГИНИ ОТАНГА БЕПАРДОЗ КЎРСАТМА

Ҳаёт уммон, унинг ечиб бўлмас жумбоқлари кўп дейишгани рост. Мен Ойдинхон қизимнинг ақлу фаросати-га қойил қолдим. Ўзининг умр йўлдоши билан бирга ўқиган бу аёл оила-сини сақлаб қолиш учун оқилона йўл

ҳамкасбим укасининг оиласи тинч эмаслигидан хафа бўлиб юрар, кўпинча дардини менга айтарди. У укасининг оиласини сақлаб қолишга кўп ури-нарди. Айтишича келини жуда мулойим, пазанда, уйлари чинидек тутаркан. Бир сўз билан айтганда яхши келин экан. Укаси яхши жойда ишларкан. Тоғиши ҳам ёмон эмас, рўзго-рини таъминлаб бадаври қилиб кўя-ркан. Ҳамкасбим бир куни укасини қат-тиқ сикувга олибди, шунда укаси:

- Опакон, мени ҳам тушунишлар-да. Келинингиз гап қайтармайди, ота-онамизнинг ҳурматинони жойга қўяди, уй туттиши ҳам уй-жойни о-лекин... Ундан ёқимсиз ҳид келади-да. Нима қилай баъзан унинг ёнига яқинлаша олмаيمان ҳам. Ахир сал ўзига қараб, олиб берган пардоз-андоз буюмларини суриб кўркам бўлиб юрса бўлмайдими?

Уртоқларимнинг хотинларига ҳавасим келади. Бунинг устига улар ҳам ишлашади, ҳам уй-жойини э-лашади. Фарзандлари ҳам ҳамма ҳавас қилгудек озода юради. Мен бўлсам хотинимни бирор жойга ҳам олиб бора олмаيمان, -деб дар-дини тўкиб солибди.

Шу ўринда Ойдин қизимнинг тўғри иш тутганига, ақлига тун бердим. Аёллар оқила бўлса, кунда эрининг келишига лаззатли таомлар пиши-риб, оддийгина бўлса ҳам рўзго-рини обод қилиб қўйса, ювиниб-тар-аниб юрса, ўйлайманки, бу оила а-сло пароканда бўлмайди.

Ойдин қизимга эса шунга айтиш-ни истардим. Қизим, сиз бўлиб ўтган во-қеаларни ўйлаб тушунликка туш-манг. Сиз эрингизни оиладаги фар-роғатга ўргатиб қўйгансиз. Бундай бахтни эркак киши бошқа жойдан топа олмайд. Чунки, кўз очиб кўрган аёлдек, бошқа аёллар унинг қадрига етишмайди. Менимча, бунга ўз жуда яхши тушунади. Фарзандларингизни тарбиялаб, ёшлиқнинг олтин дамла-рини хушбахтлик билан ўтказинг.

Бу гапларни сизга турмушнинг тур-ли муштарини кўрган, ҳаммасини са-бр билан енгиб ўтиб ҳаётда ҳам, оиласида ҳам қадрини тоғган кекса аёл айтаяпти. Бу гапларимни ха-ми-ша қизларимга айтиб келганман. Гар-чи сизни танимасам-да, она сифа-тида оилангиз бўзилиб кетмаслиги-ни жуда истайман.

Афифа ҲАСАН қизи,
Тошкент шаҳри.

СИЗ ТЎҒРИ ЙЎЛ ТУТГАНСИЗ

ўзига қараб кийиниб юрарди. У иш-дан келаётганида кўчадан ўтганида ҳамманинг ҳаваси келарди. Эри Бо-тир эса институтни тугатиб энди ишга кирган. Ёш оилада ўзига яраша таш-вишлар бўлади. Феруза фарзанд кў-рганидан кейин чақалоғи ва рўзгор и-кир-чиқирлари билан ўралашиб қол-ди. Бунинг устига фақат эри ишлаг-ни учун етишмовчиликлар кўп эди. Феруза энди яхши кийинмайдиган, ўзига қарамайдиган бўлиб қолди. Ик-кинчи фарзанди туғилганидан кейин умуман кўчага ҳам чиқмай қўйди. Бо-тирининг эса омади келиб, катта ла-возимга кўтарилди. Яхши ишлаб, ма-вқеи ҳам ошаверди. Табиийки, ҳар бир идорада аёллар ҳам ишлайди. Бо-тирининг ишхонасида ҳам хотин-қиз-лар кўпчиликини ташкил этарди. Иш-га ҳар бир аёл албатта ўзига қараб, о-раста кийиниб боришга ҳаракат қила-ди. Ботир ишхонасида ана шундай аёл-лар билан ишлаб уйга келганда эса...

Кир ҳалат кийиб, пахмайган со-ларини наридан-бери бошига тур-маклаб олган хотини эшик очарди. Бунинг устига овқат ҳам ҳали пиш-маган, уйлар айланган... Бу ҳол Феру-за учун оддатга айлиниб қолганди. Бо-тир эса бора-бора ундан безди.

Хотинига ҳар қанақасига гапириб кўрди. Ялинди-ёлворди, илтимос қилди, койиди, бўлмади. Уйига бир гал кутилмаганда ҳамкасблари келиб қолишди. Ботир уйдан уларга ўти-ришга тозароқ жой ҳам топиб бера олмай, ўсал бўлди. Ҳамкасблари ол-дида шарманда бўлди. Шундан кей-ин у айниди. Охири бирга ишлайди-ган ҳисобчи, эри йўқ бир жувонга ай-

ҳалигача тушунмайди.

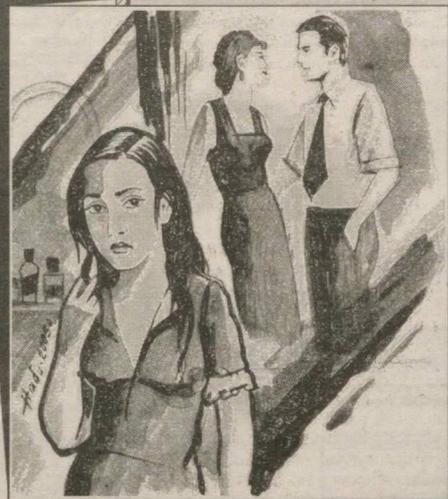
Мен кўп йиллар масъ-ул ишларда ишладим. Лекин кечаси ухлама-сам ҳам эрталабгача ҳамма кирларимни ювиб, уйлариمنى тоза-лаб, кўрпа филофларига-ча дазмонлаб қўйишга ҳаракат қилардим. Эрта-лаб эса ўзимга қараб, ишга чиroyли бўлиб бо-ришга ҳам вақт ажратар-дим. Ёшим анчага борган, бир талай набира, эварал-лар кўрган бўлсам-да, ҳануз ўзимга вақт ажрата-ман. Кампир кишига бу ни-мага керак дерсиз?

Набираларим, эварала-римнинг фаришталикина бувижониси бўлиб кўринишга ҳаракат қиламан-да:

Улар мени кўргани келмоқчи эканли-ларини эшитсам, албатта энг чиройли кийимларимни кийиб, ўсма-сурмаларим-ни кўзларимга тортиб оламан. Гўзаллик умрни узайтиради, деган гапни кўп э-шитганман. Шу боис мен газетанинг мух-лис-лари орасидаги ҳамма аёлларга кекса-йиб, сочларига қиров кўнганда ҳам ха-ми-ша чиройли, кўркам бўлиб юришлари-ни тилайман. Чунки, ўзига қарамасдан юрган аёл оилада ҳам, жамиятда ҳам ҳур-мат-эътибордан маҳрум бўлади. Агар ки-ми-ки ўзини ҳурмат қилса, демак бошқа-лар ҳам уни ҳурмат-эҳтиром қилади.

Ойдин қизим, сизга узоқ умр тилайман. Илоё, умр йўлдошингиз билан қўша қаринг.

Ғайнижамол АБДУЛЛА қизи,
Тошкент шаҳри.

Акс-садо

Эркакни тушунаман...

Дунёда ҳеч бир эркакнинг боши эгилмасин. Майли оёқсиз қолсин, майли қўлсиз қолсин, чидаса бўлади. Аммо, орият, ор-номус топталса чидаб бўлмайди. Нега десангиз бу иснод менинг бошимдан ҳам ўтган. Ушбу мақола-даги йигитдек, мен ҳам ҳарбийман. Хизмат тақозо-си туфайли уйдан олисда кўп юрардим. Оилам мен билан кўчини кўтариб юриб қўйналмасин, фар-зандларим ҳам тинчгина битта мактабда таълим ол-син, деб уларни ўйлаб ўзим мусофирликнинг азобини тортиб юрардим.

Бир гал нима бўлди-ю, хиз-мат жойимда анча қолиб кет-дим. Лекин оиламга пул юбо-риб турдим. Сўнг ишимдан кўнглим тинчиб, бошликлар-имдан жавоб олиб уйга жўнадим. Маош ва муқофот пулларимни олганим учун хо-

“Оилам мен учун муқаддас эди” - 12 сон

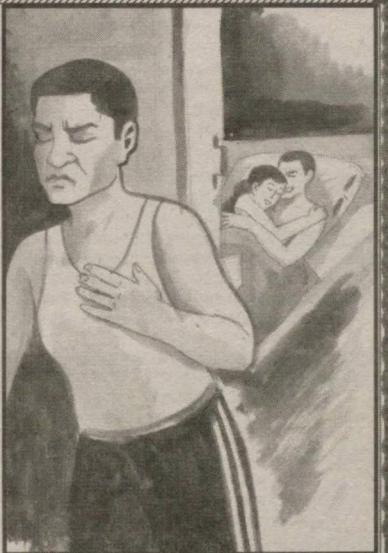
ЭСАЛТА: Ҳарбий хизматчи бўлсам-да, хотиним ва болаларимни таъминлаб қўйганман. Аммо, тинч ҳаётим хотиним ишлаб бошлагача бузилди, у ўзгарди. Баҳор-да сумаалак қилган кунимиз унинг бошлиғи ҳам келди. Бизникида ётиб қолади. Тунаа эса... Хотинимни бошлиғи билан тугтиб оладим. У билан ажрашдим. Уч боламуз тирик етим бўлди. Айтинглар-чи, мен но-тўғри иш тутмадиммики?

Муаллиф: ГУЛБАШАҚАР

тиним ва иккита ўғлимга яхши совғалар олдим. Соғиниб-соғи-нини йўлга чиққаним учунми, ол-динда мени кутаётган дийдор-лашувдан бирам хурсанд бўлар-дим. Шунинг учун кеч бўлса-да йўлга отлангандим. Ёмғир шар-рос қуярди. Аксига олиб йўлнинг ярмига келганда машина бузи-либ қолди. Ноилж сажкиз ки-лометрни ёмғир остида пиёда

босиб уйга жўнадим. Тунги соат учларда кўчамизга етиб кел-дим. Юкларимни қўйиб энди дарвоза-ни тақиллатмоқчи бўлиб турганим, бир-дан ичкаридан кулги овозлари эшитилди. То нима гаплигини англаганимча дарвоза очилиб, бир киши чиқди. Уни тунги қўйлақдаги хотиним кузатиб чиққанди. Мен ҳалиги кишига ташландим. У қочиб кетди, етолмадим. Чун-ки жуда чарчагандим. Уйга кир-сам, дастурхон ёзиғлик, унда турли таомлар, шишалар турар-ди. Хотиним эса йиғлаб ўтирар-ди. Индамасдан кириб икки ўғлимни бир-бир бағримга бо-сиб ўлдим-да, уйдан чиқиб кет-дим. Хиёнатни кечириб қийин экан. Бир неча марта ярашмоқ-чи бўлдим. Лекин... Ҳозир фар-зандларим улғайишган, инсти-

тутларда ўқишади. Мен билан яшаша-ди. Хотиним ўша уйда ёлғиз яшайди. Ўғилларим бориб келиб туришади. Укажон! Сиз ҳали ёшсиз. Хиёнат оғир, кечирсангиз-да, кўнглингизнинг бир четида доғи қорай-иб тураверади. Одамларнинг олди-да бир умр тили қисик бўласиз. Ярашсангиз ҳам ик-кингилингизнинг қал-бингизда бир-бир-ингизга нисбатан кучли адоват пайдо бўлиши аниқ. Маслаҳатим шуки, илжон бўлса фар-зандларингизни олиб чиқиб кетинг. Майли, уй-жой хо-тинингизга қолсин. Менимча энди синган, алдан-ган кўнглини юпатишнинг энг маъқул йўли шу. Эркак киши барибир йўлини ҳам, бахтини ҳам топади. Фақат бунга кўнгли-

да ишонч бўлиши керак. Сизга бегубор бахт тилайман.
САМАДИЛЛА,
Тошкент шаҳри,
Сирғали тумани.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

ЭЪЛОНЛАР!

Кувёмиз Йўлдошжон! Сизни таваллу айёмингиз билан қўнлаймиз. Сизга ва оилангизга ҳаммаша баҳорий кайфият ва омад ҳамроҳ бўлсин. Сингалмиз Садаҳон билан қўша қарш бахти насиб этсин. Опангиз Марҳаб, божангиз Раҳматилла

Аажонимиз Пардабой НОРМАТОВ! Сизни таваллу айёмингиз билан қўнлаймиз. Соғлиқ ва узоқ умр тилаймиз. Фарзандларингиз номидан қизингиз Ёркиной, Иштихон тумани.

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар "Оила зийнати" Маркази қизларни ва келинчаларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида қуйидаги касблар бўйича ўқув курсларини ташкил этди. Марказда кам таъминланган оила фарзандлари учун чегирмалар бор.

Азизамиз ФАРИДА! Сизни 26 баҳорингиз билан қўнлаймиз. Сизга оилавий бахт тилаймиз. Юзингиздан табассум аримасин. Ота-онангиз, укаларингиз Жамшид, Бектош ва келиннгиз Чаросой Азиз ҚУНДУЗХОНИМ! Таваллу айёмингиз муборак! Сизга соғлиқ ва сермазмун умр тилайман! Чехрангизни табассум тарқ этмасин! Ўринбой

Иштихон тумани, Барлос қишлоғида НАЗИРА амма, МУХЛИСАХОН, АДИБАХОН, Тоҳир ОЧИЛОВ, МИР-ЖАЛОЛ, УРОЛ, САРВАРОЙ! Сизларни туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Сизларга соғлиқ, ўқш ва ишларингизда муваффақиятлар тилаймиз. Норматовлар оиласи, Самарқанд вилояти, Иштихон тумани, Барлос қишлоғи. ЖАМШИДА мога! Туғилган кунингиз билан табриклайман. Кедажақааги орзуларингиз рўёбга чиқсин. Бобожоним ва бувижоним бахтига доимо омон бўлинг. Жиянингиз Динора Кубаева

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҲОЗИЕВИЧ ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН қовуғи бўш ЎГИЛ ва ҚИЗ бола-ларни БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ. Манзил: Марказ-15, 12-уй (Жангоҳ маҳалла) Мўлжал: Метронинг Ф. Фулом бекати. Тел: 144-46-87 9:00-17:00гача. Ганга дўконидан Сабзор бекати томон Зулфия кўчаси томон қараб 200 метр юрилади.

Профессор Эргаш САЛИМОВ клиникаси барча турдаги аллергия, бўгин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалманд, ниҳмон болаларни махсус усулларда даволайди. Манзил: Марказ-15, 12-уй (Жангоҳ маҳалла) Мўлжал: Метронинг Ф. Фулом бекати. Тел: 144-46-87 9:00-17:00гача. Ганга дўконидан Сабзор бекати томон Зулфия кўчаси томон қараб 200 метр юрилади.

Хамза туманидаги 282-мактабдан ҚАРИМОВ Дониёр Бахтиёровичга 16 июн 2001 йилда берилган О'Я — Z 0900995 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР қилинади. Чилонзор туманидаги 90-ўрта мактабдан САИДИНОВ Азизбек Аҳматиллаевич номига берилган UN № 0416402 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли БЕКОР қилинади.

Замонавий парда, поквиваллар тиқишни ўргатаман ва буюртмалар оламан. Тел: 22-73-73, 107-64-23

«Оила ва жамият» ўғитномаси Кувонма келди деб давру давронинг, Мактанма пеш қилиб роҳату жонинг, Қилмишинг синовдир ажри ҳам ундан, Ортинда турибди асл маконинг. Ватан даъватига бардам, бардош бўл, Юртингдан ажралма яқин, ёндош бўл, Ватандир тақдиринг, ватандир бахтинг, Кувонч, қулфатига доим сирдош бўл.

Одатда, ким тушида олма кўрса, яхшилиқка йўяди, кула-кула бошидан ўтганларни гапириб берди ўртоғини. Олма-ризқ, яхшилиқ рамзи. Қолаверса, олмани кўпинча севи-муҳаббат тимсоли ҳам дейишади. Бу гап нечоғли ҳақиқат қайнсинглим эри билан бизниқига мехмонга келган, йўл-йўлақай ўзлари ва биз учун қип-қизил олмалардан талайгина харид қилишганди. Бетоб бўлгани учун анчадан бўён ишга келмаётганди, ўтириб анча дийдорлашгандик.

МОМАҚАЙМОҚ ни даволайди. Сийдикни - пешобни ҳайдовчи омил сифатида ишлатилади. Жигар шамоллаганда, ўт пуфаги яллигланганда, бавосил касаллигини даволашда, қаймоқни эслатовчи куюқ шираси камқонлик, дармонсизликни даволашда асқотади. Момақаймоқнинг илдизидан олинган кукунга асал солиб тайёрланган суртмаси қичитмага — (экзема) кунига 3 марта суртилса, уни ҳам тузатиш хусусиятига эгадир. Хуллас, момақаймоқнинг илдизидан баргигача даводир. Баргларида тайёрланган шифобахш таомлар инсон саломатлигини мустаҳкамловчи фойдали неъматдир. Турсунхўжа АЗЛАРХОНОВ, Тошкент шахри.

ҚИЗИЛ ОЛМА ҚИЗАЛОҚ ЭКАН

билмадим, аммо, яқинда рўй берган бир воқеа сабабли мен шунга амин бўлдим. Қайнсинглим билан бир жойда ишлаганимиз туфайли ўзаро "гап" уйнаган давраимиз ҳам бир эди. Қайнсинглим турмушга чиққанига анча бўлганига қарамай, фарзандсизликдан азоб чекарди. Кунларнинг бирида "гап"даги ўртоқларимдан бири қайнсинглимни тушида кўрибди. Тушида қайнсинглим сўрида ўтириб олганча қарсиллатиб қип-қизил олмаларни еяётган эмиш. Ишга келишим билан у дарҳол менга кўрган тушини айтиб, суюнчи олди. Унинг гапларидан завқим келиб, кулиб юбордим. Чунки, кеча ШУ КУНИ ўртоғимнинг айтган гапларига кулиб қўйган бўлсам-да, тушининг чин чиққанига ҳайрон қолдим. Дугонажон, худо хоҳласа, қайнсинглингиз қизлик бўлади, - деди у гап орасида. - Илоё, айтганингиз келсин, ўғилми-қизми, ишқилиб ризқи-насибаси, умри билан берсин, - деб қўя қолдим мен ҳам. Орадан анча вақтлар ўтгач, қайнсинглимни оғиррўқлиги маълум бўлди. Кўп ўтмай қизалоқли бўлди. Ҳар гал қизил олма ҳақида гап кетса, кўз олдида жажжи қизалоқнинг қиёфаси жонланади. Ф. ТОҲИРОВА

Ўзбекистонда ҳаво ўзгариб турса-да, ёгингарчилик қутилмайди. Баъзи жойларда вақти-вақти билан туман тушади. Ҳарорат кечаси 0-5°, кундузи 7-12° илқ бўлади.

Ўқитувчингизга

Маня, ўлкамизга баҳор ўз сепини ёйди. Жойларда бу фаслнинг ташрифи билан турли хил тадбирлар бошланиб кетди. Мактабларда ҳам ҳамма бир-бирини қўнлаган, бир-бирига табассум ҳада этган... Кимдир кўнглидан чиқариб, мўъжазгина совға, кимдир илиқ сўзи ила устозларини хушнуд этишга ҳаракат қилади. Аслида устоз учун ўқувчининг икки оғиз ширин сўзию, унинг камоли энг катта совға. Устознинг эса ўқувчисига бағишлаган меҳри-ю, берган таълим-тарбиясини, кетган умрини ҳеч нарса билан қайтариб бўлмайди. Мен фикримни қозғога туширар эканман, хаёлимдан ҳазрати Навоийнинг: совға бердунгизми?

- ҚҮЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафтанинг охирида хушхабар эшитасиз. Яқшанба кунини сизни зийфатга таклиф этишади. СИГИР (21.04 — 21.05). - Саломатлигингиз ҳақида ўйланг. Яқинларингиз билан баҳшлашмасликка ҳаракат қилинг. ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Мақсадингизга эришиш учун кўп меҳнат қилинг, изланинг, шунда сизга омад кулиб боқад.

- АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ҳафтада сизга катта ижодий имкониятлар пайдо бўлади. Фойдаланиб қолинг. БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Етти ўлчаб бир кес, деган мақолга шу ҳафта амал қилинг. ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Сизни танқид қилишса ранжиманг. Яхисини ўз феъл-атворингиз ҳақида ўйлаб кўринг. ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Ҳафта анча қувончли ўтади. Лекин, яқинларингиз ҳолидан хабар олишни ҳам унутманг.

- ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Кўндан бўён орқага кетаётган ишларингиз юришиб кетади. Ҳисоб-китобда пухтарок бўлинг. ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Янги иш бошлашингиз мумкин. Сизни танқид қилишса тўғри тушунинг. ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Ортиқча ҳаражатлардан сақланинг. Моддий аҳволингизга қараб иш тутинг. БАЛИК (19.02 — 20.03). - Кўпроқ спорт билан шуғулланг. Ҳафтани уй-рўзгорингизни саришталашга бағишланг.

УШБУ СКАНВОРД «ХАЗИНА» ГАЗЕТАСИ ТОМОНИДАН ТАҚДИМ ЭТИЛГАН

<p>• Ватан билан она-муқаддасдир. • Она сутини ҳалолла. • Хусн ва ибo аёлларга ярашади. • Қиз уйнинг фаришаси. • Соддалик - буюклик. • Ичкилик одамни орсиз қилади. • Нуқсони борни камситма.</p>	Богодод	Ширинлик	Эскимо	<p>• Нодондан - қўрқ. • Сўз билан ўйнашма. • Етти ўйлаб бир сўзла. • Тўғри юрсанг қоқилмайсан. • Тўғрига, тўғри қаранг. • Очофатлик - касофатлик. • Яхши куйга илон ҳам ўйнайди.</p>							
	Хид	Шаҳар, Франция	Қомат	Хашорат	Талай	Нота					
		Вақт бирлиги	Тўтиқуш	Кепак	Давлат, Африка	Антракт	Дарё, Хитой				
	Кун, ой, йил	Доллар (жаргон)	Товиқча	Рақс ҳаракати	Эрка	Туда	Итга буйруқ				
Тақдир идиши	Амфибия жонивор	Шаҳар, Афғонистон	Тошриқ	Оға	Шудгор	Кабристон					
Дарё, Россия	Сарбоз			Боло (актёр)	Инон сулоқлиги	Чуқур					
	Пайров			Лаҳза	...лба, как...	Шаҳар, Ўзбекистон					
Роман, Мирмуҳсин	Шикоят	Денгиз хайвони	Хопат, бокс			Туркман пули					
Яраш-яраш	Кучсизлик	Уя	Антипола			Ризқ-рўза					
		Мусликий «харф»	<p>• Ёмон қондошидан дўст яхши. • Ёмон дўстдан яхши китоб ортиқ. • Жаҳл ҳеч яхшилик келтирмаган. • Ҳаромга қўл урма. • Вақт ҳеч кимни кечирмайди. • Одам-одоби билан одам. • Эр уйнинг устуни бўлса, аёл шамчироғи. • Эр-хотин пайвандли дарахт, меваси фарзандлари. • Истараси иссиқ аёл гўзалдир.</p>			Этак	Нота	Дада (шева)			
Жазо-сайр	Кунт	Тоғ эчкиси	Очик, равшан	Авто қисми		Даллас «Санта-Барбара»	Тоғ, Еврола	ЖАР пули	100 м²		
Уя қисми	Хайрия	Алис, апорт	Сувочки асбоби			Тошон	Юклама	Фаранг майда пули			
Қолип		Эсперанто	... дам, қачон	Юрт, халқ	Тусиқ, гов	Махбуб	Бугдой тозаси	Уқлар	Кулгули хангома		
	Кучат			Орзу		Ийртқил балик		Ақча			
Кабоб қозон	Яра қобиғи			Танқ детал	Бичиш, тиқиш	Чорва	Олмош оуз	От-арава			
	Қон томири				«Қуза» душмани			Мева тури			
Вето	Халқ қўшиғи	Олмош	Қозон-қозон	Доривор гибқ	Кино хили	Офат		Тожиқча «уч»	Брюс		
			... сур					Тоза, пок			
Эиб		Баш-оёқ қийим	Сарой	Япон фирмаси	Фототасма русуми	Кема ошпази	III шахс	Саломга жавоб	Тоғ, крит	Адам хотини	
<p>• Ёмон хотин умр эгови. • Бир ёлгон, ўн ёлгонни тугдиради. • Ақл билан ҳаё дўст. • Ҳар нарсанинг ўз ўлчови бор. • Сириғни-сирлиғича қолдир. • Пасткашдан яхшилик кутма.</p>				Япон олчаши					Бахши	<p>• Пасткашга ишинг тушмасин. • Ёмон кўздан юрак музлар. • Ёлгончи ёлғиз қолади. • Ҳалолни ҳаром қилма. • Вақт хотирани ўчиради.</p>	
	Гулхан				Мубопага	Хасса	Олма нави				Ҳасан НАЗАРОВ
	Шаҳар, Сицилия	Самолёт		Брам-соль, рея			Тожиқча «икки»				
	...қон, Сам...			Юнон файласуфи		Гана пули					

Ўлиб... пирилган одам

- Бу воқеа бир неча йил муқаддам рўй берганди, - ҳикоя қилади ҳамроҳим.

- Ушанда мен балиқ тутиш учун

ҲАРОЙИБ

уямиздан беш чакирим наридаги дарёга боргандим. Балиқ тутиш жонудилим, ҳатто қаҳра-

тон қиш кунларида ҳам мен севимли машғулотиمنى қанда қилмай, қўлимда тўр, қармоқ билан балиқ овига бораман. Дарё аҳоли яшаш жойидан анча узоқ бўлгани боис, чоратроф дарахтзор билан ихота қилинган. Мен ҳам дарахтлар орасидаги ёлғизоёқ сўқмоқдан ўзимга қулай жойни танлаб олдим-да, резина этигимни кийиб, қайиқ билан дарё ичкарасига қараб сузиб кетдим. Дарёнинг ўрталарига етай деб қолганимда бирданига аллақадардан кучли шамол кўзғолиб, қайиқни суриб кетди. Қайиқ ичи бир зумда сувга тўлди, эгнимдаги зилдай чакмон, оғир этикларимни кўтаролмай сувга тушиб кетдим, қармоқ билан тўр эса қайиқда қолиб кетди.

Мен оний тезлик билан дарё тубига чўкиб борардим. Бирданига вужудимдан алланима учиб кетдию, юқорига интилди. Энди мен юқоридан туриб, танамнинг қандай чўкиб бораётганини кузатиб турардим. Танам сув тубида муаллақ ётаркан, мен бирданига сув уюрининг тўлқинига тушиб қолдим. Тинимсиз учар, лекин қўрқув ҳиссини сезмасдим. Бир маҳал кўзим қуруқликка тушди-ю, шу томонга учиб кетдим. Ҳаммаёқ шаффоф, атрофдан нур ёғиларди. Қарасам, ерда одамлар қўп. Мен бу ерга келганимдан афсусланмасдим, аммо ҳали оёққа турмаган икки нафар болам - қизларимни ўйлаб, уларнинг тақдирига ачинардим. Хотиним билан ажрашганимдан сўн у қизларни менга бермай, болалар уйига топшириб юборганди. «Қанийди, бир мартагина имкони бўлганда, шуларни оёққа қўйиб ўлсам рози эдим». Хаёлимдан кечган бу фикрни ўз-ўзимга айтдимми ёки бировга ёдимда йўқ. Аммо, шу заҳоти гойибдан «имкон берилади... берилади» деган ҳайбатли нидо эшитилди. Кўзимни очганимда, атрофимда уч-тўрт қишлоқдошим турарди. Улар шамол кўзғолганида қирғоққа келишган, бўш қайиққа кўзи тушиб, нарсаларимни танишган. Бир зумда аҳволни тушуниб, мени қутқариб олишибди. Айтишларича, дарё суви остидаги шох-шабага илиниб қолган эканман.

Шу воқеадан кейин қизларимни ўз қарамогимга олдим. Хотиним эрга тегиб кетибди. Шу воқеадан кейин Аллоҳнинг қароматиға, ҳақлиғига яна бир ишонч ҳосил қилдим.

ҲАРОЙИБ **ЎЛИБ ОЛДИ.**

11					
	12				
		13			
			14		
				15	

Ушбу 5x5 сеҳрли квадрат ичида 1 дан 25 гача бўлган сонларни шундай жойлаштирингки, бу сонларни вертикалига ҳам, горизонталига ҳам диагоналлار бўйича қўшганда ҳам йнфиндиен 65 сонига тенг бўлсин.

Изоҳ: Ёрдам сифатида 1та диагонал қатор тўлдирилган.

Мушарраф ТЕШАЕВА, Бухоро шаҳри.

ДУШАНБА 11

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Таҳлилнома".
8.45 "23. 5 даражали бурчак остида".

18.10 "Хар кунинг ўлсин Наврўз".
18.30 "Муслик фильмотека".
18.40 "Мақтуб - кўнгил ойнаси".

18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иклим.

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 ТВда сериал: "Австралиянинг ёввойи табиати".

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

16.55 Кўрсатувлар дастури.
17.00 "Давр" хафта ичиди.
17.30, 19.35, 22.35 ТВ - анонс.

СЕШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.

18.50 "Хамма неъматни борида кадрла".
18.55 ТВ анонс.
19.00 "Ойбек ёди".

12.30 Ёшлар овози.
12.50 Муслик лаҳзалар.
13.15 Интерфутбол.
14.55 Олиб манзиллар.

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 "Мунаввар тонг".
7.30 "Бегона".

ЧОРШАНБА 13

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "23. 5 даражали бурчак остида".

14.10 "Фарз ва қарз".
14.30, 16.10 ТВ анонс.
14.35 Кундузги сеанс: "Нил дарёсидиги олишув".

20.15 "Юзма-юз".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Журналист таҳлили".

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг".
8.45 "Хабарлар".

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 "Хабарлар".
17.15 Дисней клуб.

16.55 - гага профилатика ишлари
16.55 - Открытие программы
17.00 - "Зарубежные клипы"

17.50, 20.40 "Экспресс" телегазетаси.
18.10 "Муслик мехмонхона".

12.05 "Теле-хамкор"
12.25 - "Детский час"
12.50 - "Бедная Настя"

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг".
8.45 "Хабарлар".

5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Многосерийный приключенческий фильм

18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 ТВда сериал: "Австралиянинг ёввойи табиати".

17.25 "Теле-хамкор"
17.45 - "Детский час"
18.10 - "Музыкальная пауза"

5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Арнольд Шварценггер в супербоевике

17.40 Сериал "Клон"
18.50 Премьера. "На углу у Патриарших" (2004 год)

17.50 Криминальная Россия.
18.10 "Муслик мехмонхона".
18.30, 20.00, 21.00, 21.40

12.05 "Теле-хамкор"
12.25 - "Детский час"
12.50 - "Бедная Настя"

5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Многосерийный приключенческий фильм

18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 ТВда сериал: "Австралиянинг ёввойи табиати".

10.10 "Что хочет женщина".
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.

2.00 "Доброе утро, Россия!"
5:45 "ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Брилевым"

17.40 Сериал "Клон"
18.50 Премьера. "На углу у Патриарших" (2004 год)

17.10 Криминальная Россия.
17.40 Сериал "Клон".
18.10 "Муслик мехмонхона".

12.05 "Теле-хамкор"
12.25 - "Детский час"
12.50 - "Бедная Настя"

5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Многосерийный приключенческий фильм

18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 ТВда сериал: "Австралиянинг ёввойи табиати".

12.05 - "Теле-хамкор"
12.25 - "Детский час"
12.50 - "Бедная Настя", сериал
14.00 - Х/ф "Человек амфибия", мелодрама
15.40 - "Озгина-Созгина" - совместный проект "30-го канала" и муз.центра "Соз"

дастури
20.30 - "Кичкинтойлар олами", детская передача
21.00 - "Теле-хамкор"
21.20 - "Музыкальная пауза"
22.20 - Х/ф "Формула 51", остросюжетный фильм
5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Многосерийный приключенческий фильм «Гибель империи»
9.20 Сериал «Клон»
10.30 Дисней-клуб: «Лило и Стич»
11.00 Новости
11.20 Ольга Остроумова в фильме «Любовь земная»

13.00 "Давид Копперфилд. Разоблаченная иллюзия".
13.30 "Угадай мелодию"
14.00 Новости
14.20 Валентин Гафт в многосерийном фильме «По ту сторону волков». 3-я серия
15.20 "Пять вечеров"
16.30 Криминальная Россия. «Монстр из Старожилова». 1-я серия
17.00 Вечерние новости
17.10 «Монстр из Старожилова». 2-я серия
17.40 Сериал «Клон»
18.50 Премьера. «На углу у Патриарших» (2004 год)
20.00 Время
20.30 Марат Башаров в многосерийном приключенческом фильме «Гибель империи»

рии»
21.40 Спецназ. «Дождь до рассвета»
22.30 Ночное «Время»
22.50 Теория невероятности. «Кризис среднего возраста»
23.30 «Оружие Второй мировой войны». Документальный сериал. Часть 10-я. Заключительная
0.00 Х/ф «Ничего общего»
2.00 Новости
2.05 Комедия «Ничего общего». Окончание
2.20 Каспер Ван Дин в триллере «Охотник»
3.50 Сериал «Медицинская академия»
4.00 Новости
4.05 Сериал «Медицинская академия». Окончание

2:00 "Доброе утро, Россия!"
5:45 Раиса Рязанова в мелодраме «Всегда говори всегда»
6:45 К 60-ЛЕТИЮ ПОБЕДЫ. «Сквозной удар. Авиабазы особого назначения».
7:45 ВЕСТИ.
8:00 ВЕСТИ.
8:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8:50 К 60-ЛЕТИЮ ПОБЕДЫ. Екатерина Градова в многосерийном телевизионном фильме Татьяны Лиозновой «Семнадцать мгновений весны». 1973г.
10:10 «Что хочет женщина».
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

11:30 «Частная жизнь». Токшоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
12:30 Зоя Буряк в телесериале «Мужчины не плачут». Фильм 5-й «Скорпион».
13:25 ВЕСТИ.
13:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 «Кулагин и партнеры».
14:45 Денис Матросов в телесериале «Кармелита».
15:45 Борис Невзоров в телесериале «Исцеление любовью».

16:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.
17:00 ВЕСТИ.
17:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:50 «Спокойной ночи, малыши!».
17:55 Раиса Рязанова в мелодраме «Всегда говори всегда».
19:00 Зоя Буряк в телесериале «Мужчины не плачут». Фильм 5-й «Скорпион».
20:00 «ВЕСТИ»+.
20:20 ВЕСТИ.
20:35 XI-я Торжественная церемония вручения национальной театральной премии «Золотая маска».
22:25 Борис Щербаков и Людмила Нильская в детективе «Без срока давности». 1986г.
0:30 «Дорожный патруль».
0:40 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
1:25 «Ангелы Чарли». Теле-сериал (США).

ПАЙШАНБА 14

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Келинг, бир кулшайлик".
"Болалар сайёраси":
9.00 1. "Болалар спорти".
2. "Кизикарли учрашувлар".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Бойвачча Рич". Бадий фильм.
11.30 "Ўзингин, ўз юртингини ўзинг асра!"
11.50 Мусликий танарфус.
12.05 "Харакатда - баракат".
12.20, 15.35 ТВ анонс.
12.25 "Гап чикиди".
13.15 "Бегона". Телесериал.
14.10 "Журналист тахлили".
14.30 Кундузги сеанс: "Нил дарёсидаги олишув". Бадий фильм. 2-кисм.
15.40 "Парле ву франсе?"
16.00 "Санъатга баҳида умр". Ж. Раҳимов.
"Болалар сайёраси":
16.20 1. "Кўнгирукул". Мультифильм.
2. "Яшил чирок".
3. "Цирк, цирк, цирк".
17.40 ТВ анонс.
17.45 "Харита". Халқаро

шарх.
18.10 "Тиббиёт одимлари".
18.25 Бир жуфт кўшиқ.
18.35 "Ойбек ёди".
18.40 "Хамма неъматни борида кадрла".
18.45 "Хаёт ва қону".
19.05 "Зийнат".
19.25 "Улоло кундалиги" ва рекламалар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР.
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида)
20.30 "Ахборот".
21.05 Телемулоқот.
21.50 "Навойи гулшани". Бадий-мусликий дастур.
22.15 "Рўё". Бадий фильм. 1-кисм.
23.30 "Охангалр оғушида".
23.35 "Ахборот-дайжест".
23.25-24.00 Ватан тим-соллари.

22.35 ТВ - анонс.
11.15 Жаҳон журуғияси.
12.05 Чемпион сирлари (рус тилида)
12.30 Ёшлар овози.
12.50 Мусликий лаҳзалар.
13.15 «Ака-ука Гримм эртақлари». Мультисериял.
13.40 «Жадвалдан ташқари поезди». Бадий фильм.
14.55 Автопатруль.
15.15 «Даллас». Телесериал.
16.20 Тараққий сари.
16.40 Кўрсатувлар дастури.
16.45 «Янги авлод» студияси: Шоҳсупа, Ҳар соҳага саёхат.
17.25 Ёшлар куйлаганда.
17.40 Нигоҳ.
18.20 Табабат оламида.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00, 22.00 Давр.
19.40 Ҳушига марҳамат.
19.45 Ҳузимиқники.
19.55 Мусликий лаҳзалар.
20.05 Телевикторина.
20.10 Ёшлар овози.
20.30, 21.20 Эълонлар.
20.35 «Ҳақиқат чегараси». Телесериал.
21.25 Бегийим.
21.45 ТВ-адрокат.
21.50 Олтин мерос.
22.45 «Ҳақиқат чегараси». Сериал.
23.10 - 23.15 Хайрли тун.

17.30 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».
17.50, 20.40 «Экспресс» телегазетаси.
18.10 «Болажонлар экрани».
18.30, 20.00, 21.00, 21.50 «Пойтахт» ахборот дастури.
18.50 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».
19.20 Сериал: «Бу ҳам кино».
20.20 «Аёллар салтанати».
21.20 «Муслика: кеча ва бугун».
22.10 «Пойтахт йўллариди».
22.25 Киноингоҳ: «Элвис ва мен». 1-кисм.

20.30 Премьера «Кактус». Сериал.
21.05 "Хабарлар".
21.20 "Спорт - менинг ҳайтим".
21.35 "Еврофутбол".
12.05 - "Теле-хамкор"
12.25 - "Детский час"
12.50 - "Бедная Настя", сериал
14.00 - Х/ф "Формула 51", остросюжетный фильм
15.40 - "Аёллар орзуси" - передача для женщин
16.25 - Документальный сериал
17.25 - "Теле-хамкор"
17.45 - "Детский час"
18.10 - "Музыкальная пауза"
18.45 - "Бедная Настя", сериал
19.45 - "Ошикона".
20.30 - "Кичкинтойлар олами"
21.00 - "Теле-хамкор"
21.20 - "Музыкальная пауза"
22.20 - "Голубоглазый Микки", комедия

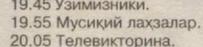
ном фильме «По ту сторону волков». 4-я серия. Заключительная
15.20 «Пять вечеров»
16.30 Криминальная Россия. «Бриллианты для мафии». 1-я серия
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.10 Криминальная Россия. «Бриллианты для мафии». 2-я серия
17.40 Сериал «Клон»
18.50 Премьера. «На углу у Патриарших» (2004 год). Заключительная серия
20.00 Время
20.30 Александр Балуев, Сергей Маковецкий, Марат Башаров в многосерийном приключенческом фильме «Гибель империи»
21.40 «Человек и закон» с Алексеем Пимановым
22.30 Ночное «Время»
22.50 Тайная история искусства. «Фальшивые шедевры»
23.30 «Формула власти». Президент Намбия
0.00 Роберт Де Ниро и Уэсли Снайпс в боевике «Фанат»
2.00 Новости
2.05 Бовик «Фанат». Окончание
2.10 Триллер Хала Хартли «Монстр»
4.00 Новости
4.05 Сериал «Медицинская академия»

8:00 ВЕСТИ.
8:50 Екатерина Градова в многосерийном телевизионном фильме Татьяны Лиозновой «Семнадцать мгновений весны». 1973г.
10:10 «Что хочет женщина».
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:30 «Частная жизнь». Токшоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
12:30 Зоя Буряк в телесериале «Мужчины не плачут». Фильм 5-й «Скорпион».
13:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 «Кулагин и партнеры».
14:45 Денис Матросов в телесериале «Кармелита».
15:45 Борис Невзоров в телесериале «Исцеление любовью».

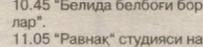
«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тон». Информацион-дам олиш дастури.
8.30 «Янги авлод» студияси: Оқ кубатур.
8.50 Олтин мерос.
8.55 Иқлим.
9.00, 13.00, 16.00 Давр.
9.25 «Мухаббат можароси». Телесериал.
10.10 Тенгдошлар.
10.30 Соғлом авлод.
10.50 «Мультимоша».
11.05, 13.10, 16.10, 19.35,

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 ТТВда сериал: «Австралиянинг ёввойи табиати».
16.20 Очун.
16.45 Кўрсатувлар дастури.
16.50 «Янги авлод» студияси: У ким? Бу нима?
17.10 «Баджаҳл Бамбр». Мультифильм.
17.20 Ёшлар ва ҳуқуқ.
17.40 Фарзандим - жигарбандим.
18.15 «069»: дорихона хизмати.
18.25 Аскар мактублари.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00, 22.00 Давр.
19.40 Қишлоқдаги тенгдошим.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Ҳушига марҳамат!
20.15 Мусликий лаҳзалар.
20.25, 21.15 Эълонлар.
20.30 «Мухаббат можароси». Сериал.
21.20 Рақурс.
21.45 ТВ-адрокат.
21.50 Олтин мерос.
22.45 «Ҳақиқат чегараси». Сериал.
23.10 Автосалтанат.
23.30 Интерфутбол.

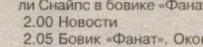
SPORT TV

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг".
8.45 "Хабарлар".
9.00 Мультифильм.
9.10 Оғир атлетика.
10.00 "Спорт масканларида".
10.15 "Нокаут".
10.45 "Белида белбоғи борлар".
11.05 "Равнак" студияси намоиш этади.
11.20-12.20 Жаҳон спорти: "Теннис".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.50 Кўрсатувлар тартиби.
16.55 "Хабарлар".
17.10 "Болалар спорти". Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
17.40 "Клон". Сериал.
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
18.50 Кураш.
19.30 "Кучли бешлик". Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
20.00 "Время".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.

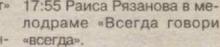
30 КАНАЛ

5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Многосерийный приключенческий фильм «Гибель империи»
9.20 Сериал «Клон»
10.30 Дисней-клуб: «Утиные истории»
11.00 Новости
11.20 Ольга Остроумова в фильме «Судьба». Фильм 1-й
13.10 «Ералаш»
13.30 «Угадай мелодию»
14.00 Новости
14.20 Владислав Галкин, Валентин Гафт в многосерийном сериале
14.00 - Художественный фильм, «Голубоглазый Микки», комедия
15.40 - "Ошикона", мусликий дастури
16.25 - Документальный сериал
17.25 - "Теле-хамкор"
17.45 - "Детский час"
18.10 - "Музыкальная пауза"
18.45 - "Аёллар орзуси" - передача для женщин
19.15 - Звёзды ринга на "30-м": Лучшие пединки и любительского бокса
19.45 - "Ошикона", мусликий дастури
20.30 - "Кичкинтойлар олами", детская передача
21.00 - "Теле-хамкор"
21.20 - "Музыкальная пауза"
22.20 - Киновечер на "30-м": "Женская интуиция", мелодрама

PTP

2:00 "Доброе утро, Россия!"
5:45 Мария Рязанова в мелодраме «Всегда говори всегда»
6:45 К 60-ЛЕТИЮ ПОБЕДЫ. «Бандеровцы. Война без правил».
7:45 ВЕСТИ.

PTP

2:00 "Доброе утро, Россия!"
5:45 Мария Рязанова в мелодраме «Всегда говори всегда»
6:45 К 60-ЛЕТИЮ ПОБЕДЫ. «Бандеровцы. Война без правил».
7:45 ВЕСТИ.

ЖУМА 15

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
8.40 1. "Яшил чирок".
2. "Цирк, цирк, цирк".
9.40 "Хаёт ва қону".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Флаббер". Бадий фильм.
11.35 "Тиббиёт одимлари".
11.50 ТВ клип.
12.05 "Ўзбектеелефильм" намоиши: "Фавворалар".
12.15 "Куёш фарзанди - Спитаман". Ҳамид Олимжон номидаги Самарқанд вилояти мусликали драма театрининг спектакли.
13.15, 14.55 ТВ анонс.
13.20 "Зийнат".
13.40 "Муслика билан сирлашиб".
14.10 Телемулоқот.
15.00 Кундузги сеанс: "Бирни қириб шуқур қил". Бадий фильм.
"Болалар сайёраси":
16.40 1. "Санъат гунчалари".
2. "Уйла, Изла, Топ". Теле-мусобақа.
17.40 "Умр мазмуни".
18.10 "Олтин бешик".
18.40 "Тадсилот".
19.00 "Хидоят сари".
19.20 "Пластик карточкалар ҳамма учун фойдали".
19.25 "Улоло кундалиги" ва рекламалар.

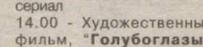
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР.
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 "Дастурхон атрофида".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Муносабат".
21.35 "Унутилмас наволар". Мусликий дастур.
21.55 "Ифтихор".
22.20 "Хамма неъматни борида кадрла".
22.25 "Рўё". Бадий фильм. 2-кисм.
23.40 "Ахборот-дайжест".
24.00-00.05 Ватан тим-соллари.

16.20 Очун.
16.45 Кўрсатувлар дастури.
16.50 «Янги авлод» студияси: У ким? Бу нима?
17.10 «Баджаҳл Бамбр». Мультифильм.
17.20 Ёшлар ва ҳуқуқ.
17.40 Фарзандим - жигарбандим.
18.15 «069»: дорихона хизмати.
18.25 Аскар мактублари.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00, 22.00 Давр.
19.40 Қишлоқдаги тенгдошим.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Ҳушига марҳамат!
20.15 Мусликий лаҳзалар.
20.25, 21.15 Эълонлар.
20.30 «Мухаббат можароси». Сериал.
21.20 Рақурс.
21.45 ТВ-адрокат.
21.50 Олтин мерос.
22.45 «Ҳақиқат чегараси». Сериал.
23.10 Автосалтанат.
23.30 Интерфутбол.

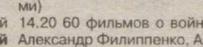
SPORT TV

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг".
8.45 "Хабарлар".
9.00 "Ажабтовур спортчилар". Мультифильм.
9.10 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Навбахор» - «Нефтичи». 10.00 "Спорт клуби". Ринг.
10.30-11.30 Профессионал баскетбол.
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» - "Тулоан". Тўғридан-тўғри олимп курсагида. Танарфусда "Хабарлар" (Рус тилида)
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
18.50 "Муъжизалар майдо-ни".
20.00 "Время".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
20.25 Премьера "Кактус". Сериал.
21.00 "Хабарлар".
21.15 "Спорт - менинг ҳайтим".
21.30 Кураш.
22.10 Кучли бешлик.
23.00 Жаҳон спорти: "Снукер".

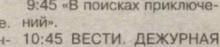
30 КАНАЛ

5.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 Многосерийный приключенческий фильм «Гибель империи»
9.20 Сериал «Клон»
10.30 Дисней-клуб: «Алладин»
11.00 Новости
11.20 60 фильмов о войне. Евгений Матвеев, Зинаида Кириенко, Ольга Остроумова в фильме «Судьба». Фильм 2-й
12.40 «В погоне за цунами». Документальный фильм
13.30 «Угадай мелодию» с Валдислав Пельшем
14.00 Новости (с субтитрами)

PTP

2:00 "Доброе утро, Россия!"
5:45 Мария Порошина, Игорь Ясучев, Александр Семчев, Юрий Назаров, Сергей Юшкевич и Раиса Рязанова в мелодраме «Всегда говори всегда»
6:45 «Мой серебряный шар. Зинаида Райх». Ведущий - Виталий Вульф.
7:45 ВЕСТИ.
8:00 ВЕСТИ.
8:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
8:50 «Муслимане».
9:00 «Вся Россия».
9:15 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.

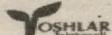
PTP

9:45 «В поисках приключений».
10:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11:30 «Частная жизнь». Токшоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
12:30 Игорь Черневич, Константин Воробьев и Зоя Буряк в телесериале «Мужчины не плачут». Фильм 5-й «Скорпион».
13:25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
13:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 «Кулагин и партнеры».
14:45 Степан Старчиков, Ирина Снетова, Надежда Бахтина и Денис Матросов в телесериале «Кармелита».
15:45 Валентина Тальзина, Амалия Гольданская, Александр Булдаков, Эммануил Виторган, Валентин Смирнитский и Борис Невзоров в телесериале «Исцеление любовью».
16:45 ВЕСТИ.
17:00 ВЕСТИ.
17:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:50 «Спокойной ночи, малыши!».
17:55 ПРЕМЕРА. «Кривое зеркало. Театр Евгения Петросяна».
20:05 Юрий Горобец в остросюжетном фильме «Фанат». 1989г.
21:50 Курт Расселл в боевике «Проклятый сезон».
0:10 «Дорожный патруль».
0:25 «Закон и порядок».
1:15 «Ангелы Чарли». Теле-сериал (США).
2:05 Канал «Евроноос»

ШАНБА 16

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 Республика Ички Ишлари Вазирлиги бадий жамоаларининг концерти.
8.55 «Ўзбектеlevision» намойиши: «Анхор», «Тошкент гуллари», «Болалар сайёраси».
9.15 1. «Санъат гунчалари».
2. «Уйла, Изла, Топ!» Телемусобака.
10.15 «Хидоят сари».
10.35 «Муסיка дунёси».
10.55, 12.55 ТВ анонс.
11.00 «Бу турфа олам».
11.50 «Олтин бешик».
12.20 «Сиз нима дейсиз?» Мусикий дастур.
13.00 «Муъжизалар мамлакат» Бадий фильм.
14.40 «Дустилик» студияси: 1. «Ўзбекистон - умумий уйимиз». 2. «Умид».
3. «Дурдаршан».
15.40 Жаҳон эстрадаси.
16.00 «Малика ва етти баҳодир». Мультфильм.
16.30 «Рангин дунё».
16.50 «Табиат шифохонаси».
17.00 Болалар учун. «Саргузаштлар ороли».
17.30 «Олов - тилсиз ёв».
17.50 «Ихбор». Мусикий дастур.
18.10 «Қишлоқ ҳаёти».
18.30 «Интеллектуал ринг».
19.15 «Узлото». Телелотеря.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Муסיка: кеча ва бугун».
21.35 «Хамма неъматни борида кадрга».
21.40 «Оталар сўзи - ақлнинг кўзи».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.40 «Киноафиша».
22.50 «Ўзбекистон телеканаллари илк маротаба: «Бердел». Бадий фильм.
00.20 «Ахборот-дайжест».
00.40-00.45 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тонг». Информацион-дам олиш дастури.
8.30 «Янги авлод» студияси: У ким? Бу нима?
8.50 Олтин мерос.
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.25 «Муҳаббат моjarоси». Телесериял.
10.10 «069»: дорихона хизмати.
10.20 Оханрабо.
11.00, 19.35 ТВ - анонс.
11.10 Табобат оламида.
11.35 «Маҳобҳорат». Телесериял.
12.20 Кутилмаган меҳмон.
12.45 Жаҳон маданияти хазинасида: Шекспир. «Отелло». Абдор.
Хидоятлов номдаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли.
13.40 Қишлоқдаги тенгдошим.
14.00 «Отелло» спектаклининг даври.
15.35 Интерфутбол.
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 «Янги авлод» студияси: Бўш ўтирма.
17.40 Ўқишга марҳамат!
17.45 Бола тилидан.
18.15 Саломатлик сирлари.
18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00, 22.00 Давр.
19.40 «Мою ер». Илмий-оммабоп фильм.
20.10 «Қилин қирқ ёриб». Интеллектуал ўйин.
21.00 Эълонлар.
21.05 Жаҳон маданияти хазинасида: «Маҳобҳорат». Телесериял.
21.50 Олтин мерос.
22.45 Кулгуч.
22.55 «Ёшлар» телеканалида премьерера: «Модильяни». Бадий фильм.
0.55-1.00 Хайрли тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 «Мультичарпалак».
17.35 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».
17.55, 19.25 «Экспресс» телегазетаси.
18.15 «Дугоналар».
18.35 «Афиша».
18.55 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».
19.45 «Саодат қалити».
20.10 «Эйтиқод».
20.25 «Биргаликда куйлаймиз».
21.10 Киноингоҳ: «Хизматкорнинг синглиси».
22.45-22.50 Хайрли тун!

7.30 «Хабарлар».
7.45 «Бардам бўлинг». Тонги дам олиш дастури.
8.45 «Хабарлар» (Рус тилида)
9.00 «Ажабтовур спортчилар». Мультфильм.
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
9.10 А. Макаревич «Учта дераза» дастурида.
9.40 «Муҳаббат хикояллари». Н. Лукинский.
10.20 Ҳужжатли фильм.
«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
11.00 «Кўнгил-кўнгилга пайванд».
11.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати.
«Машъал»-«Сўғдиёна». Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
12.30 «Ақлдилар». «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.50 Кўрсатувлар тартиби.
16.55 «Хабарлар» (Рус тилида)
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
17.10 «Аралаш».
17.30 «Ким миллионер бўлишни истаиди?» Телеўйин.
18.40 Е. Шифриннинг бенефиси.
20.00 «Время».
20.20 Е. Шифриннинг бенефиси.
«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
22.25 «Хабарлар».
22.40 Жаҳон спорти: «Еврофутбол».

9.00 - Открытие программы
9.05 - «Теле-хамкор»
9.25 - «Детский час»
9.50 - Фильм детям: «Снежная королева», 1 часть, сказка
11.20 - Документальный сериал
11.40 - Звёзды ринга на «30-м»: Лучшие поединки звёзд профессионального и любительского бокса
12.50 - Спорт-Экстрим
13.25 - «Детский час»
13.50 - Индийское кино: «Чандрамухи»
16.30 - Болалар соати
17.25 - «Теле-хамкор»
17.45- «Ошикона», мусикий дастури
18.30 - Киновечер на «30-м»: «Кража», 1 серия, детектив
20.00 - «Хикоя»
20.20 - Хит-парад.uz
21.40 - «Теле-хамкор», фойдали газета
22.00 - «Солдаты 2», сериал
23.00 - «Ночной канал» - «Последний кино герой», остросюжетный фильм

1

5.00 Новости
5.10 Сериал «Десятое королевство»
5.40 Приключенческий фильм «Черная гора»
7.20 Игрый, гармонь любима!
8.00 Слово пастыря
8.10 Эдровье
9.00 Новости
9.10 «Три окна» Андрея Макаревича
9.40 «Любовные истории» Николай Лукинский
10.20 «Встань и иди»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 История с географией. «Подземный рейс». Фильм 2-й
12.00 Дисней-клуб: «Микки Маус и его друзья»
12.30 Умницы и умники
13.10 «Пестрая лента». Павел Луспекаев
14.10 «Слабое звено» с Марией Киселевой
15.00 Фильм «Звездные войны: новая надежда»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.10 Субботний «Ералаш»
17.30 «Кто хочет стать миллионером?» с Максимом Галкиным
18.40 Премьера. Бенефис Ефима Шифрина
20.00 Время
20.20 Бенефис Ефима Шифрина. Окончание
22.25 Боевик Дэвида Финчера «Чужой - 3»
0.30 Мишель Пфайфер, Вайнона Райдер в фильме Мартина Скорсезе «Век невинности»
3.10 Сериал «Медицинская академия»
4.00 «Гонки по вечной мерзлоте». Документальный фильм

2:55 Борис Битоков и Марк Бернес в детективе «Дело №306». 1956г.
4:15 «Большая перемена» с Юрием Николаевым.
4:40 «Золотой ключ».
5:00 ВЕСТИ.
5:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
5:20 «Русское лото».
5:55 «Утренняя почта».
6:25 «Субботник».
7:10 «Смехопанорама Евгения Петросяна».
8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
8:20 «Сто к одному». Телеигра.
9:15 «В поисках приключений».
10:15 «Клуб сенаторов».
11:00 ВЕСТИ.
11:15 К 100-ЛЕТИЮ МИХАИЛА ШОЛОХОВА. Петр Глебов, Зинаида Кириенко, Элина Быстрицкая, Борис Новиков и Людмила Хитяева в фильме Сергея Герасимова «Тихий Дон». 1-я серия. 1958г.
13:00 ПРЕМЬЕРА. «Михаил Шолохов. Судьба человека».
13:40 К 60-ЛЕТИЮ ПОБЕДЫ. Галина Сергеева, Борис Бабочкин и Михаил Жаров в фильме «Актриса». 1943г.
15:00 «Кубок юмора» с участием Аркадия Арканова, Семена Альтова, Александра Пескова и многих других.
16:50 «В Городец».
17:00 ВЕСТИ.
17:25 «Зеркало».
17:35 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова.
18:05 «Субботний вечер».
20:00 МИРОВОЕ КИНО. Патрик Суэйзи в остросюжетном фильме «Черный пес» (США). 1998г.
21:45 Триллер «Звонки» (Япония). 1998г.
23:55 «Горячая десятка».
0:50 НОЧНОЙ СЕАНС. Дженнифер Коннелли в остросюжетном фильме «Пробуждая мертвых» (США). 2000г.
2:25 Канал «Евроьюс» на русском языке

ЯКШАНБА 17

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Оналар мактаби».
11.20 «Бу турфа олам».
12.10 «Алифбо сабоқлари».
12.30 «Нафосат».
12.50 «Соғлом бўлай десангиз».
13.05 ТВ клип.
13.10 «Интеллектуал ринг».
13.55 «Хоним ва қароқчи». Бадий фильм.
15.10 «Дустилик» студияси: 1. «Рангинкамон». 2. «Дидар». 3. «Айчурек». 4. «Чинсэн».
16.30 «Шеърга кўчган кўнгил».
16.45 ТВ анонс.
16.50 «Экран хандаси».
«Болалар сайёраси»:
17.20 1. «Улғайиш погоналари». 2. «Олтин тоғ».
18.20 Мусикий танаффус.
18.25 «Иктидор». Телеўйин.
19.10 «Бизнес хафта».
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Тахлилнома» (рус тилида)
20.05 «Оламга саёхат».
20.30 «Тахлилнома».
21.15 «Одами эрсанг».
21.40 «Хамма неъматни борида кадрга».
21.45 «Кўшигимиз Сизга армуғон». 3. Бойхонава. «Якшаба кинозал»:
22.05 «Ўзбекистон» телеканалида илк маротаба: «Қадрдон ўй». Бадий фильм.
23.45-23.50 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тонг». Информацион-дам олиш дастури.
8.30 «Янги авлод» студияси: Бўш ўтирма.
8.55 «Хуа Мулан». Мультфильм.
10.20 Кулгуч.
10.30 Рақурс.
10.55 Ҳамкор - 2005.
11.05 Ёшлик наволар.
11.15, 19.30 ТВ - анонс.
11.25 «Маҳобҳорат». Телесериял.
12.10 «Ёшлар» телеканалида харбий-ватанпарварлик дастури: 1.Марди майдон 2. Аскар мактублари.
12.50 «Заковат». Интеллектуал ўйин.
13.45 «Мистер Бин». Бадий фильм. 1-2-3 қисмлар.
15.10 Орзулар қанотида.
15.40 Автосалтанат.
16.00 Ёшлар ва ҳуқук.
16.20 Телевикторина.
16.25 Чемпион сирлари.
16.25 Ринг қироллари.
17.35 Кўрсатувлар дастури.
17.40 «Янги авлод» студияси: Уй вазифаси.
18.00 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
18.25 Сув-хаёт манбаи.
18.30 Спорт хафтаномаси.
18.45 ТВ - афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр» хафта ичида.
19.35 Гулбахор Сулаймонова куйлайди.
19.55, 20.45 Эълонлар.
20.00 Жаҳон маданияти хазинасида: «Маҳобҳорат». Телесериял.
20.50 Оханрабо.
21.30 «Оқшом юлдузи». Дам олиш ва ахборот дастури.
22.30 «Хизматдаги шеник». Бадий фильм.
23.55 - 0.00 Хайрли тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 Болажонлар экранни.
17.30 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».
17.50, 19.45 «Экспресс» телегазетаси.
18.15 «Эртақларнинг сехрли олами».
18.05 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».
20.35 «Тенгдошлар».
21.05 «Тв плюс».
21.35 ТТВда премьерера: «Саҳна юлдузи».
23.15-23.20 Хайрли тун, шахрим!

7.30 «Хабарлар».
7.45 «Бардам бўлинг». Тонги дам олиш дастури.
8.45 «Хабарлар» (Рус тилида)
9.00 «Соғлом овқатланиш сирлари». Инглиз тилида.
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
9.10 Д. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
9.30 «Хамма уйдалигида».
«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
10.10 «Кувнок старлар».
10.45 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Насаф» - «Бухоро».
11.35 «Рақибингиз гроссмейстер».
11.55 «Спорт - саломатлик гарови».
12.15 «Гиннес рекордлари».
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
12.50-14.10 «Қора денгиз сари». Бадий фильм.
«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Хабарлар» (Рус тилида)
17.15 «Болалар спорти».
17.35 «Кучли бешик».
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
18.00 Кулгули одамлар.
20.00 «Время».
«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
20.45 «Спорт клуб».
21.00 «Хабарлар».
21.15 «Захирадаги спортчи».
21.35 Жаҳон спорти: «Еврофутбол».

9.00 - Открытие программы
9.05 - «Теле-хамкор»
9.25 - «Детский час»
9.50 - Фильм детям: «Снежная королева», 2 часть, сказка
11.20 - «Теле-хамкор»
11.40 - Документальный сериал
13.00 - «Спорт-Экстрим»
13.30 - Хит-парад.uz
14.50 - Болалар соати
15.45 - Дневной кинозал: «Последний кино герой» остросюжетный фильм
17.25 - «Теле-хамкор»
17.45 - «Музыкальная пауза»
18.20 - Киновечер на «30-м»: «Кража», 2 серия, детектив
19.50 - «Ошикона», мусикий дастури
20.35 - «Солдаты 2», сериал
21.35 - «Теле-хамкор»
21.55 - «Музыкальная пауза»
23.00 - Воскресный кино вечер на «30-м» «Робот полицейский 3», фантастика

1

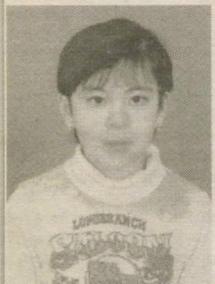
5.00 Новости
5.10 Сериал «Десятое королевство»
5.20 Ума Турман в приключенческом фильме «Робин Гуд»
7.20 Сложу Отчизне!
7.50 Дисней-клуб: «Команда Гуффи»
8.10 «В мире животных» с Николаем Дроздовым
9.00 Новости
9.10 «Негупетые заметки» с Дм.Крыловым
9.30 Пока все дома
11.00 Дог-шоу
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Живой мир. «Последний день Помпеи»
12.10 Дисней-клуб: «Микки Маус и его друзья»
12.50 Изаольда Извицкая, Анатолий Кузнецов в комедии «К Черному морю»
14.10 «Слабое звено» с Марией Киселевой
15.00 Футбол. Чемпионат России. «Крылья Советов» (Самара) - «Локомотив» (Москва). Передача из Самары
17.00 Времена
18.00 «Смешные люди»
20.00 Время. Информационно-аналитическая программа
20.45 Брюс Уиллис в боевике «Крепкий орешек - 2»
23.00 Бокс. Бои сильнейших профессионалов мира. Джефф Лейси - Сид Вандергул
23.40 Суперчеловек. «Человеческое тело. Власть гормонов». Фильм 4-й
0.40 Боевик «Самурай» (2002 год)
2.20 Уильям Дефо в триллере «Зверофабрика»
3.50 Сериал «Медицинская академия»

3:00 ПРЕМЬЕРА. «Волшебный меч». Мультфильм (США). 1998г.
4:15 «Месье кота Леопольда». Мультфильм.
4:25 «Колоссальное хозяйство».
4:40 «Военная программа» Александра Сладкова.
5:00 ВЕСТИ.
5:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
5:20 «Студия «Здоровье»».
5:50 Всероссийская лотерея «ТВ Бинго шоу».
6:05 «Диалоги о животных».
7:00 «Вокруг света».
8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
8:20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
8:55 «Сам себе режиссер».
9:50 «ХА». Маленькие комедии.
10:15 «Парламентский час».
11:00 ВЕСТИ.
11:20 «Фитиль N 39». Сатирический тележурнал.
12:05 СОКРОВИЩА ИНДИЙСКОГО КИНО. Мелодрама «Родной ребенок» 1987г.
14:25 «Комната смеха».
15:20 ПРЕМЬЕРА. «Наши перси».
17:00 «ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Брилевым».
18:00 «Специальный корреспондент».
18:25 ПРЕМЬЕРА. Программа Дмитрия Диброва «Я готъв на все!»
19:35 МИРОВОЕ КИНО. Антонио Бандерас и Люси Лиу в боевике «Баллистический клуб» (США). 1999г.
0:10 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Детектив «Прочная сеть» (США).
1:00 Канал «Евроьюс» на русском языке

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan suratlaringizni, yozgan ertaklaringizni o'z suvoringiz bilan birga, bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni umutmang. Xatlaringizni kutamiz.

Yunusobodlik opa-uka Madinaxon va Mahmudbek Hojiyevlar chizgan suratlari kishi diqqatini o'ziga tortadi. Madinaxon Razzoq Hamroyev nomidagi 288-maktabning 4-sinfida o'qiydi. Opatiga qiziqib surat chiza boshlagan 1-sinf o'quvchisi Mahmudbek ham ancha yutuqlarga erishmoqda. Quyida Madinaxon va Mahmudbeklar ijod namunalari ni e'tiboringizga havola qilmoqdamiz.

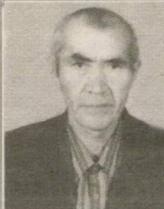

OTA

Bosh bo'lar bizga padar,
Ma'nolidir har naqadar.
O'zin o'ylamay, bizni o'ylar,
Yaxshi yo'lga boshlab,
Yomon yo'lga qo'ymagan.
Otam, otam, jon otam,
Sog' bo'ling hardam.
Erkalatgan bolam deb,
Jajji qizim, erkam deb,
Deydi, bo'linglar omon,
Bo'lmanglar aslo yomon.
Otam, otam, jon otam,
Sog'-omon bo'ling hardam.

Bizlarga bosh bo'ldingiz,
Ulug' yoshga kirdingiz.
Otam, otam, jon otam,
Doimo bo'ling bardam.

Umida QURBONOVA,
Surxondaryo viloyati,
Oltinsoy tumani,
Bobur shirkat xo'jaligi,
Ahmadjon Qurbonov
ko'chasi.
A. Sheraliyev nomli 16-
maktabning 5 «A» sinf
o'quvchisi.

Муаллиф сўзи: - Мен хушманзара Қибрай туманининг файзли узарлари ила машхур, кўҳли Байтқўрғон қишлоғида яшайман. 34 йил қурилиш соҳида ишладим. Умр бўйи адабиётга меҳр қўйдим. Китоб муролааси энг сеvimли машғулотим бўлди. Нафақага чиққач эса, ўзим ҳам ўқиган, кўрган, билганларим ҳақида қоғоз қоралай бошладим. Ушбу ёзганларим юртдошларимизга манзур бўлса, бошим кўкка етарди...

1. ОЛАМ ХАКИДА

Олам-атомлардан яралган.

ДЕМОКРИТ.

Бу олам сехрли ва сирли мўъжизадир. Фалакнинг айланиши ва юлдузларнинг ҳаракатини кўрган, сезган ҳар бир инсон хаёл денгизига шўнғиши шубҳасиз.

Бу оламнинг поёни йўқ, ҳудуди чексиз. Бу олам абадий ва мангу узокликдами? Унинг сўнгги нуқтаси борми? Эҳтимол бизлар кўриб турган олам "Юлдузлар ороли" бўлиб саналар!

Буни олимлар "Галактика" деб аташган. Шу галактикамиз сафига қуёш, ой, ер курамыз ва бошқа сайёралар қиради. Астрономларнинг ҳисоби бўйича биргина "Галактика"да тахминан энг кам бир юз кўчир - бир юз эллик миллион юлдузлар мавжуд экан.

Кинотда вақт ёруғлик нурунинг тезлиги билан ҳисоблаб ўлчанганда шу галактиканинг бир чеккасидан, иккинчи чеккасигача етиб бориш учун юз минг йил вақт ўтар экан.

Олимларнинг "Галактика"ни, "Юлдузлар ороли" деб аташлари бежиз эмас. Чунки галактикамизнинг нариги томонида хира туманли доғлар, сон-саноксиз юлдузлар дунёси мавжудлиги аввалданок астрономларга маълум бўлган. Барча юлдузлар ороли эса "Юлдузлар - архипелаги"ни ташкил қилади. У "Метагалактика", деб аталади. "Метагалактика"нинг қурилиши, тузилиши қандай эканлигини билмаймиз, у ҳозирча жумбоқлигича қолмоқда. Оламнинг алвон-алвон мўъжизалари ва турланишига санок етмайди.

Қадимги юнон файласуфи Демокритнинг олам атомлардан тузилган, деган таълимоти асослидир, балки.

Атомлар мана шу бўшлиқда (оламда) бетўтов ҳаракат қилади.

"Бутун оламдаги ўзгаришлар атомларнинг бир ҳолатдан, иккинчи ҳолатга ўтишлари окибатидандир", деган экан файласуф. Шунга таянган материалистик философлар оламини материядан ташкил топган деган хулосага келишган.

Бироқ тарихий диний китобларда: "Оллоҳ ўз қудрати билан барча оламини яратди. Яъни бурун ҳеч нарса йўқ эди, йўқдан бор қилди", - деб ёзиб қўйилганди.

Олам яратмоқнинг ҳикмати, одам яратиш эди. Одам яратишнинг мақсади ўзини танитиш, уларга тўғри йўл кўрсатиш эди.

Шунинг учун Оллоҳ пайгамбарлардан энг сўнгисини — инсонларга элчи-хабарчи этиб пайгамбаримиз Муҳаммад Расулulloҳни юборган экан.

2. ТАБИАТ ХАКИДА

Табиат ҳам олам каби мангу ва абадий ҳаракатдадир.

Унинг турли кўринишига йў етмайди. "Табиатнинг энг асосий элементлари ер, сув, ҳаво яна йўт", - деган эди қадимги грек файласуфи ЭМПЕДОКЛ.

Унинг фикрича, табиатнинг кучлари қарама-қарши, тўхтовсиз ҳаракати натижасида шу бошланғич элементлар бири бири билан қўшилиб яна бир-биридан бўлиниб туради.

Табиат шундай қудратли ва улукки, у оламдаги борлиқнинг мувозанатини сақловчи кучдир.

Қадимги файласуф Гиппий: "Барча одамлар ака-укадир, улар ягона она табиатнинг биллари", - деган эди. Инсонни она тугиб тарбияласа, табиат

ўстиради. Инсоният соғлигига қуёш нури, тоза ҳаво, тоза сув нақадар зарур бўлса, табиатни муҳофаза қилиш, уни сақлаш ҳам инсоният учун шунчалар муҳим.

Усимлик дунёсини сақлаш. Дов-даррахтни ўстириш, кўкаламзорлаштириш, кўчатларни экиш энг савобли иш ҳисобланар экан.

Пайгамбаримиз Расулulloҳ алайҳи васаллам бир ҳадисларида: "ЭМОК Ниятда кўлингизда кўчат тугган пайтда, беҳосдан қиёмат қойим бўлиб қолиши аниқ бўлганда ҳам, улгурсангиз уни экиб қўйинг", - деган эканлар.

3. ДУНЁ ХАКИДА

"Ер юзиде биргина мардлик бор, у дунёни қандай бўлса, шундай кўра билиш ва уни чин дилдан сезиш", - деган экан француз ёзувчиси Р. РОЛЛАН.

Бу дунё бизнинг билимимизнинг битмас-туганмас сарчасима булоғи бўлиб қолади.

Дунёдаги борлиқ нарса бир-бирига боғлиқ. Дунёни таниб билиш, тилсимли сирларини ечиш биз инсонлар кўлидан келмоқда. Дунёнинг диалектик жараёнини ва унинг мазмунини чуқур англаб етмоқдамиз. Бу дунёга инсонлар доим қизикдилар.

Бу фоний ўткинчи дунёнинг роҳати билан азоби мўл бўлса-да, ҳар бир бандда қанча яшамасин бу дунёдан кўз юмиб кетиши оғир ва қийиндир.

Бир юз олтимиш тўққиз ёшга кирган анкаралик Ханжер Нине ўлими олдида: "Мен бу дунёга ҳали тўймадим", - деган экан.

Бир донишманд дунё тўғрисида шундай дебди: "Бу дунёда инсон уч нарсага: яхши турмуш кечиришга, одамлар орасида юксак мавғага эга бўлмоққа, охират савобини топмоқ учун хайрли ишлар қилмоққа интилоғи керак".

4. ИНСОН ХАКИДА

Одамзот ўз тарихида минг-минг йиллар бўйи ваҳший ҳайвонлар билан олишиб, чўл, дашт, биёбон, сахрони кезиб, иссиқ-совуққа бардош бериб, офат, зилзила, сув тошқини, бурунлардан омон қолиб, қурол ясаб меҳнат қилди ва ақл-фаросати ўсди.

Улуғ инглиз драматурги ШЕКСПИР инсонни улуглаб шундай деган:

- Одамзот табиатнинг ажойиб мўъжизасидир. Унинг зехни нақадар олийжаноб. Ундаги қобилият бепоён! Нақадар муҳтоз ва хушбичимдир ул. Феъл-атвори фариштага яқин.

Улуғ файласуф, шоир Умар Хайём эса инсонни улуглаб шундай ёзганди: Дунёнинг тилаги самари ҳам биз, Ақл кўзин қораси-жавҳари ҳам биз, Тўғарак жаҳонни узук деб билсак, Шақсиз унинг кўзи-жавҳари ҳам биз. "Яшамоқ бу ҳис этмоқ ва фикрламоқ, изтироб чекмоқ ва роҳат қилмоқдир. Изтиробни билмаганлар роҳатни ҳам билмайдилар", - деган.

Оллоҳ инсонлар ичиде Пайгамбаримиз Муҳаммад Расулulloҳ алайҳи васалламни энг олий ахлоқли ва буюк камолотта этган инсон қилиб яратган эканлар.

Ҳадисда: - "Нафс, шайтон, куфр - булар инсонни ёмонликка тортса. Фаришта, ақл ва дин - одамни яхшиликка бошлайди", - дейилади.

(Давоми бор)

Ҳасан НАЗАРОВ,
Тошкент вилояти,
Қибрай тумани, Байтқўрғон ж/х.

Азизим! Бизнинг пешонамизга бирга бўлиш ёзилмаган экан. Нима ҳам қила олардик? Мен сиз учун ҳамма нарсага тайёр эдим, аммо... Жоним, сиз ҳам қўйналиб кетдингиз. Сиз: “Доимо яхши ният қилгин ва дуоларингда Аллоҳ бизни келажагимизни бирга қилишини илтижо қилгин”, - дердингиз. Жоним, “Сен фақат меникисан, мен фақат сеникиман”, - деган гапларингиз қулоқларим остида жаранглайди. Тақдиримиз бир эмас экан. Бошқа иложимиз йўқ. Онажонингизга қарши борманг. Мен улар хоҳлагандек қиз эмас эканман. Майли, уларни ўзларига маъқул келган, ўзлари истаган қизни олиб беришингизга. Балким бахтли бўлиб катарсиз. Мени ҳам унутарсиз. Менга айтган ширин сўзларингизни унга айтарсиз. Лекин мен сизни унутмайман. Юрагимдаги якка-ю ягона севгилим, қалбим нури энди сиз меники эмассиз. Бироқ шуни билиб қўйинг, мен сизга бу гапни ҳеч қачон айтмаган эдим: “Мен сизни севаман ва сиз менинг қалбимда мангу қоласиз”.

Юрагим ҳар урганида сизнинг номингизни айтиб уради. Асалим, жонимдан ортиқ кўрган ёрим, сиз ҳаётимга кириб келганингиздан сўнг, яшашга қизиқишим яна ҳам ортган эди. Энди эса билмайман нима учун, ким учун яшаётман? Ҳаётимда биринчи бор бир инсонга кўнгил қўйиб, севиб қолганимда, тақ-

дир мени сиздан ажратмоқда. Албатта Аллоҳнинг хоҳлагани бўлади. Сизнинг чехрангиз, кўзумчоқдек кўзларингиз, қулгуларингиз, йиғиларингиз, овозингиз доимо юрагимда муҳрлиб қолади. Жонгинам, орзуларимиз жуда ҳам кўп эди, афсус... Сизнинг

Бахтли бўлинг

сийратингиз кўз ўнгимдан кетмайди. Суръатингизни доимо ёнимда олиб юраман. Мехрибоним, сиздан биргина илтимосим бор, буни доимо эсингизда сақланг, ўзингизни, соғлигингизни асранг. Келажагингизни ўйланг. Сиз қобил фарзанд, севики ёр, мехрибон ота бўлишингиз керак.

Азизим! Мен учун бахтли бўлишга интилинг. Сизнинг бахтингиз, менинг бахтим. Сиз бахтли бўлсангиз, менинг юрагим хотиржам бўлади. Бахтли бўлинг.

Ҳадемай бошимни қоплайди қиров, Ҳаётдан топмадим қадр, азизим! Менга тушуштириб берарми биров, Бахт нима, бахтсизлик недир, азизим?!

Ҳаёт бу ўзликни билмоқ, азизим, Умр - ажал томон жилмоқ азизим. Бахтсизлик - сизсиз яшаиш, бахт эса - Поингизга бош қўйиб ўлмоқ азизим! Сизни охири нафасигача севувчи

Насиба, С.Рахимов тумани.

Инсон яратилибдики, яқинларига муҳтож яъни, қалби-қалбига, кўзи-кўзига ташна. У агар ўзига дарддош, сирдош дўстларини, ота-онасини, қариндошларини узоқ вақт кўрмаса ҳам руҳан, ҳам жисман бемордай бўлади. Бу ҳолни ҳамма бошидан кечирган.

Бир буюмними, егуликними онамга илинсам ҳар гал: “Болам, менга сенинг гулиг ҳам, пулиг ҳам керакмас, азиз дийдоринг керак. То, ўлгунимча мени бу бахдан бенасиб этма. Мен саҳронинг ўртасида шамоил, довулларга зўрға дош бераётган қари дарахтга ўхшайман. Мени фақат сизларнинг азиз чехраларинг, қувонч тўла сўзларинг ҳаётга қайтарайди”, - дейдилар. Бу сўзлар нақадар ҳақиқат.

Доим ҳам биз бир қариндошимиз ёки дугонамиз дебтоbligини эшитиб қолсақ дарров йўлга тушавермаймиз. Баҳона битта, қўлимиз қуруқ, ишимиз кўп.

Ҳар сўзи дардимизга дори

Аслида бу ҳам шунчаки гап. Соатлаб кўчада гап сотишга вақтимиз бор, қўлимиз ҳам унчалик қалта эмас. Балки биз пайсалга солаётган шу кунлар беморнинг сўнги кунларидир. У қазо қилгандан кейин албатта етиб борамиз-ку, “ичкуяр” бўлиб, аюҳаннос солиб йиғлаймиз-ку? Беморни йўқлаш учун «бир қошиқ» овқатга етмаган маблагимиз тоғора-тоғора пишириқларга етади. Атиги бир соат йўқловга етмаган вақтимиз, ҳатто таъзияхонада етиб қолишга ҳам етади. Чунки бизга обрў, кимларнингдир сохта мақтови керак. Қолаверса, текин ва тўкин дастурхон, хизматчилар бисёр. Яна қабрига унинг яқинлари билан ҳар жума борамиз.

Эҳ, нодон аёл, эҳ, қалб кўзи кўр аёл, шунчалар худбин фельли инсонмисан? Шунчалар ақли ноқисмисан? Сен қачон комила, руҳан соғлом аёл бўласан?

Ахир шу ташрифингни бир мартасини унинг тириклигида қилганимда қанчалар бир ўқиск кўнгил оבוד, хаста вужуд дардини қисман енгарди. Ташна лабларида меҳринг кўкариб, табасум яратар эди. Балки, унинг фақат сенга айтмоқчи бўлган икки оғиз сўзи бўлгандир, сен йўқламагач, ночор юрагиде олиб кетгандир. Ахир бундай йўқловни кечиктириб гафлатда қолма. Тўй маъракаларга кечикиб борса бўлар, агар имконинг бўлмаса. Қутлов ва фотиҳага бориш қаримайди, деб ўйлайман. Шоирлар айтгандек:

“У нимадир, емадилар тўйдилар? Ул дийдордир, емадилар тўйдилар.” Дийдорингиз бақога қолди Онажон! Онамиз Ургут туманидан бўлганликлари сабабли, қариндошларимизнинг кўни-кўшни, таниш-билишлари ҳам бизга таниш бўлиб қолган. Шуларнинг орасидан бир савдогар аёл менинг эътиборимни ўзига тортиди. Яхшигина оиласи, болалари, бошида паноҳи бор. Эр-хотин туман бозориде узоқ йиллардан бери савдо-сотик қилишади. Албатта, бу оила аёлнинг топангига муҳтож эмас, лекин “ётиб еганга турум тоғи чидамас”, деган нақлни ўзига дастур қилиб олган аёл

бу топиш-тутишига қаноат қилмади. Бир-иккита «килни қирқ ёрар» дугоналари билан хорижга боришни истаб қолди. Эр ҳам кўнди (пул ўлсин-а). Ёш болалар отага қолди. Аёл уч-тўрт марта чет элга бориб-келиб анча ишини йўлга қўйиб олди, ўзига ҳам анча матоҳ йиғди. Бир кийими иккита бўлди, тилла тақинчоғи ҳам кўпайди. Ҳаммаси яхши бўлаётганди...

Бир куни узоқ Кореяга сафарга кетди. Унинг анча ёшга бориб қолган онаси бор эди. У сўнги марта, 1 ой олдин хабар олганида онаси: “Болам, узоқ кетма, мазам бўлмаяпти. Сенга ҳам айтадиган гапларим бор”, - деганди. Чунки у тўнғич фарзанд эди. “Ҳар сафар борганимда қиладиган дийдиёлари-да, насиб этса келишим билан онамдан хабар оламан, бир кийимлик яхши мато олиб келсам, кўзларига дунёи-жаҳон муяссар бўлади”, - деб ўйлади.

Эй, нодон аёл! Нахот, фарзанд дийдорини жонсиз бўлса қиймати га тенглаштириб бўлма?!

Афсуски, қизининг сафари тўртин-

Ширинсўз

Оила аъзоларимиз билан “Оила ва жамият”нинг ашаддий мухлисларимиз. Ҳар ҳафта газетангизни интиқлик билан кутиб, ўқиб чиқамиз. Авваломбор қайнотамга мингдан-миг раҳматлар айтмоқчиман. Чунки, ҳар йили шу газетага обуна бўлиб бизга олиб келадилар ва: “Кизим, бу газетани албатта ўқинглар, ҳаётини, маъноли, яхши сўзлар ёзилган”, - деб таъкидлайдилар. Мен, ойижоним ва оовсиним газетани бирмабир ўқиб чиқамиз.

Газетани ўқиб, шундай хулоса чиқариш мумкинки, унда газетхонларнинг сўзи, фикрига эътибор билан қаралади ва ҳар бир хат албатта чоп этилади. Ушбу мактубим назардан четда қолмайди, дея ишонаман. Оилам, шириндан-шакор болаларимнинг суюкли бобожониси ва бувижониси ҳақида ёзмоқчиман. Қайнотам ва қайнонам биз икки келинга жуда ҳам меҳрибон, иккаламизни ҳам бир кўзда кўрадилар. Мен катта келинман, келин бўлиб тушганимга ҳам тўрт йил бўлибди. Шу йиллар ичида қайнотамни меҳрибон, дилсўзликлари, ой-

Бўлсак...

ижонимнинг эса хондонни саришта-саранжом тутишлари, эрга бўлган ҳурмат-иззатларни ўрганиб олдим. Икки фарзандим бор: ўғил ва қиз. Ўғлим уч ёшда, қизим эса 9 ойлик. Қайнотам ва қайнонам болаларимни жуда ҳам яхши кўрадилар, айниқса қайнотам ўғлимни жуда ҳам яхши севадилар. Эрталаб ўғлимни қўриб кейин ўпиб-ўпиб ишга, кечкурун яна ишдан қайтганида биринчи бўлиб ўғлимни олиб ҳовли-боғни айланиб чиқадилар. Унинг жажжигина юракчасига, қалбига ўзларидек меҳрибонликни, инсонларга яхши муомалада бўлишни, меҳнатсеварликни ўргатадилар. Мен албатта хурсанд бўламан. Болам ҳам бобосидек алп қомат, келишган инсон бўлсин, деб, орзу қиламан. Қайнотам ва ойижонимга сеvimли газетамиз орқали шу сўзларни айтмоқчиман:

“Дадажон ва ойижон! Сизларни билиб-билмай хафа қилган кунларим бўлган. Лекин сизлар мени ҳеч хафа қилмагансизлар. Мен сизларни севаман. Баъзан йўл қўйган айбларимни “ёшлик”, деб тушушингизни илтимос қилиб сўрайман. Сизлар ҳаёт экансизлар доимо сизнинг хизматингизда бўламан. Болаларимнинг сеvimли бобожониси ва бувижониси, бизнинг эса меҳрибон дадажон ва ойижонимиз, яхши-ёмон кунларимизда доимо соғ бўлиб юришларингизни яратган эгамдан сўраб қоламан!”

Уйлайманки, менинг шу дил розим газетанинг бир бурчагидан жўй олади. Дадажон ва ойижонимнинг юракларига озгина бўлса ҳам хурсандчилик олиб кирмоқчиман. Агар биз келинлар тилимизни ширин қилсақ, улар жонларини ҳам аяшмайди...

Дилрабо КОМИЛОВА, Бухоро шаҳри, “Моҳи-хосса” посёлкаси.

чи қунога ўтар кечаси, жони ипдайгина илиниб турган она уни йўқлай-йўқлай жон берди. На манзилли, на макони аён бўлмагани учун ўша аёлга хабар бера олмадилар. Она қазосининг ун бешинчи куниде фарзанд етиб келди. Унинг фарёди фалакни тутди. Сочларига бевақт оқ оралади.

Лекин қазои муаллақ ҳақ эканини, у ҳеч қачон кутиб турмаслигини, бу дунёда неки бор мавжудот, албатта инсон ҳам фан эканини афсуски, фарзанд кеч тушуниб, кўзлари «ярк этиб» очилиб кетди. Ота-онага фарзанд дийдори, унга эса ота-она дийдори ғанимат экан. Уларга қадрини ўтказмасдан вақтида йўқламаган фарзандни сўнги пушаймон «кемира-кемира» адо қилади.

Ҳа, азизлар, ҳамма нарсадан пул, буюмдан азиз ота-онамиз - жон-жигарларимиз қадрини, дийдорини устун қўя олайлик. Ҳамма нарсага етишиш мумкин, аммо кўзи-кўзимизга, ҳар сўзи дардимизга малҳам, азиз, қайтмас чехралардан ўзимизни олиб қочмайлик, бир умр армонда қолмайлик.

Малоҳат РАФИКОВА, Самарқанд вилояти, Ургут тумани, «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги, Ўс қишлоғи.

Оиламизда неча йиллардан бери чақалоқ йиғиси эшитилмаган эди. Тўнғич акамни уйлантиригач, бу борадаги ота-онанинг орзусини пайқаш қийин эмасди. Беш вақт намозни қанда қилмайдиган онам дастурхонга фотиҳа ўқиётди: «Оллоҳ! Бизга ҳам қўчордек неварани ато қилгин», дерди.

Лекин тўйлари бўлганига икки йилдан ошди ҳамки, уларнинг орзуси амалга ошай демасди. Авваллари неварани хақида гап очилса, жилмайиб қўядиган кеннойим энди хомуш тортиб қоладиган бўлди. Орадан ўтган икки йил ҳам оиламиз кутган қувончни келтирмади.

Акам кеннойимни эргаштириб бир неча бор пойтахтга бориб келди. У ердаги дўхтирларнинг тавсияси билан вилот марказида бир неча ой даволаниб чиқди. Бирок наф чиқмади. Улар ноумид бўлмадилар. Шифо излаб дўхтирма дўхтир қатнашни қанда қилишмади. Бу масала қариндошларни ҳам уйлантира бошлади. Бир кун улар уйга йиғилиб кеннойим билан акамни ўртага олишди. «Шунча йил дўхтирма-дўхтир қатнадинглар, фойдаси бўлмади. Энди бошқа-бошқа турмуш қуриб кўринглар, зора фарзандли бўлсанглар!» дейишди.

- Йўқ, - деди акам. - Хотинимдан ажрашмайман. Насиб қилса фарзандли бўламиз. Бу орада ўртанча акамни

уйлантирдик. Иил ўтмай оилада чақалоқ йиғиси эшитилди. Йиллар бўйи кутилган бу қувонч барибир келтирилди. Бефарзанд кеннойим ич-ичидан эзилар, доим маҳзун юрар, тез-тез кўзини ёшлаб оларди. У буш вақт тоғди дегунича ча-

Чақалоқ йиғиси

калоқ бошида гирдиқапалак бўларди. Уни меҳр билан кучаётганини кўриб, менинг йиғлагим

келарди. Қатнайвериб чарчаган шеклили улар дўхтиргачам кўринмай қўйдилар.

Акам билан кеннойим онамнинг маслаҳати билан бир неча

бор қўшни қишлоққа бориб Хонқулихон эшон бобога дам солдириб келдилар.

Орадан чамаси икки ойлар ўтганди. Кун энди қизий бошлаган, мен онамнинг буйруғига биноан ҳовлида ўтин майдалаётгандим. Кўча эшикдан маза-

си бўлмай эрталаб дўхтиргачи киби кетган кеннойим кўринди. У юзини қўллари билан тўсиб олган: «Ўзингга шукр Худойим, ўзингга шукр», - деб хиқиллар, кулаётганини ҳам, йиғлаётганини ҳам билиб бўлмас эди. У мени кўрсатганда бу ҳолатидан заррача ҳам хи-

жолат чекмади. - Нима бўлди? - онам рангини

Оиламиздаги хурсандчиликни таърифлаб бўлмасди. Етти йилдан бери азоб чекиб юрган акамни айтмайсизми? Гўё бошқа дунёга тушиб қолгандай кўринар, кўзлари эса йиғлайверганидан қип-қизариб кетган эди.

Чақалоққа «Абдулло» деб исм бердилар. Шу кун элга ош бердик. Абдуллога ҳамма ишқибоз эди. Бирок... Уни ота-онаси бировга ушлатишга қизғонлардилар.

Абдулло бир ёшга етар-етмас кеннойим иккинчисига юкли бўлди. Уни ҳам соғ-саломат дунёга келтириб олди. Унга «Аб-

дулло» деб исм берилди. Шу кун элга ош бердик. Абдуллога ҳамма ишқибоз эди. Бирок... Уни ота-онаси бировга ушлатишга қизғонлардилар.

жахолат чекмади. - Нима бўлди? - онам рангини

Кунларнинг бирида қўшни киз билан ҳамроҳ бўлиб, 14 автобусга чиқдик. Эрта сажардан автобус салони йўловчилар билан тирбанд. Бир амаллаб икки-уч бекатдан кейин хайдовчи ёнидаги ўриндиққа жойлашиб олдим. Шундан сўнггина бироз нафас ростлаш имконияти пайдо бўлиб, салонга разм солдим. Салондаги йўловчиларнинг аксариятини талаба йигит-қизлар, ўрта ёшда-

тушди. Қўшни киз билан ўз берган воқеадан хайронан ол бўлганча йўлда давом этдик. Йўлда юз берган ҳодисадан оғох бўлган хайдовчи ва назоратчи йигитлар менга насиҳат қила кетишди:

- Опа, ҳали ёш экансиз. Бунақа пайтда одам сал уёқ-буёқига қараб, эҳтиёткорроқ иш тутадиган. Худо кўрсатмасин, юзингизни лезвия билан кесиб кетса, ёки у ер-буерингизга пичоқ сукиб олса, нима қилардингиз?! Уларнинг гапида

бўйлаб чипта сота бошлади. Бояги киши қўлини шимининг орқа чўнтагига суқди-ю, ранги бўзарди. Нима қилишни билмай, каловланиб ҳамма чўнтагини бир-бир кавлаб чиқди. Бир зум ўйланиб турди-да, ёнига яқинлашган чиптачига қараб:

- Ука, узр, чўнтагини кесиб кетишибди, - деди унга шимининг орқа томонини кўрсатиб. - Мен ҳар кун шу автобусда юраман. Майлими, эртагами ё

Ўғрини қароқчи урди

ги кишилар ташкил этарди. «Эрталабдан ҳамма ўз юмушига шошган», - деган ўй билан автобус ойнасига қармоқчи бўлганимда, беихтиёр кўзим аёллар сумкачасини кавлаётган ўрта ёшдаги кишига тушди. «Иё, эркак киши аёллар сумкачасини кўтариб олибдими?», - деган фикр хаёлимдан кечди-ю, сумка эгаси-хамроҳим қўшни кизнинг қўлидагини кўриб ҳушим бошимдан ўчди. Хамроҳим мен томонга қараб тургани, ён-атрофи эса йўловчилар билан тирбанд бўлганлиги боис воқеадан беҳабар, хотиржам кетиб борарди. Нима қилишни билмай, оёғига турдим... «Ялт» этиб қараганда, унга астагина имо қилдим. Хамроҳим шадд билан сумкачасини тортиб олди. Шу пайт автобус бекатга етиб келди-ю, бояги киши ўзини пастга олди. «Вой, тавба анови киши ўғри экан», - оғзимдан бу гап қандай отилиб чиқди, билмайман. Уни ортидан яна икки-уч киши автобусдан

жон бор эди. Хамроҳим «Тахтапул» бекатида тушди-ю, яна ҳамма ўз ўй-хаёлига андармон бўлди. Шу вақт осмондан тушдими, ердан чиқдим, таниш «чехрага» кўзим тушиб кўрқиб кетдим. У шубҳасиз, бояги сумка кавлаган киши бўлиб, бу гал ёлғиз эди. Ўзимни қўлга олишга ҳаракат қилиб, қовоғимни солдим. Кўз қирим билан зимдан уни кузатиб бораяпман. У эса ҳеч ким билан иши йўқ, бемалол автобус туткичидан ушлаганча хотиржам борарди.

Шу маҳал автобус орқа томондан 14-15 ёшдаги лўли бола унга яқинлашди-да, зум ўтмай унинг чўнтагидан алланимани суғириб олди. Воқеа шу қадар тез содир бўлганидан, ҳеч ким ҳеч нарсани пайқамай қолди. Автобус тўхташи билан лўли йигитча бир зумда кўздан ғойиб бўлди. Автобус охириги бекатга яқинлашишига икки-уч катка қолгач, чиптачи салон

шу бугун қайтишда... йўл ҳақини тўлаб кетарман...

Уни чиптачи йигит ҳам таниб қолган эканми, бир-икки дўк қилиб, оғохлантирган бўлди-ю, сир бой бермади. Автобус тўхтади. Ўғри киши ўнғайсиз ҳолда йўлда тушиб қолди. Автобус жойидан жиларқан, чиптачи йигит мийғида кулди:

- Тавба, бу дунёнинг ишлари жуда ғалати-да. Бояги киши шуминди? - дея менга юзланди.

Мен «ҳа», дегандек, имо қилдим. - Боя тушиб қолувди-ю, яна қаёқдан пайдо бўлибди. Аммо, пулини ким ўмарган бўлсаям, бопплабди, азамат. Ўғрини қароқчи урибди, дегани шу бўлса керак-да!

Чиптачи шундай деганча, завқланиб кулди. Автобус сўнгги бекатга етганида, индамай автобусдан тушиб, йўлимда давом этдим. Зеро, у ҳақ гапни айтган, ортиқча изохга ҳожат йўқ эди.

Фарида ТОҲИРОВА

оқариб унинг олдига югуриб чиқди. Кеннойим онамнинг кўксига бошини қўйиб хўнграб юборди. Мен ҳам хайрон бўлиб уларга яқинлашдим.

- Нима бўлди? - жон талвасада сўради онам.

- Онажон, мен... мен... хомиладор эканман!!!

- А а-а! - онам бир зум ўзини йўқотиб қўйди. -Эй Художоним, ўзингга беадад шукрлар бўлсин-эй, - кеннойимни кучоқлаб дуч келган жойидан ўпаркан онам хўнграб юборди.

- Мен айтмадимми, Аллоҳдан сўранглар, деб болажоним!!!

Онам қиблага қараб бақтларини ёзди: «Парвардигоро, ўзингга шукрлар бўлсин! Сенга ҳамдлар бўлсин, ниятимга етказдинг!» Энди шу неварамни қўлларимда бир бор кўтаришни насиб айла. Шунгача жонимни олмай тур, Парвардигорим, -шундай дея онам хўнграб юборди. Шу кун оиламизда ҳамманинг кўзлари ёшланди. Ҳаммамиз хурсанд эдик.

Оиламиздаги хурсандчиликни таърифлаб бўлмасди. Етти йилдан бери азоб чекиб юрган акамни айтмайсизми? Гўё бошқа дунёга тушиб қолгандай кўринар, кўзлари эса йиғлайверганидан қип-қизариб кетган эди.

Чақалоққа «Абдулло» деб исм бердилар. Шу кун элга ош бердик. Абдуллога ҳамма ишқибоз эди. Бирок... Уни ота-онаси бировга ушлатишга қизғонлардилар.

Абдулло бир ёшга етар-етмас кеннойим иккинчисига юкли бўлди. Уни ҳам соғ-саломат дунёга келтириб олди. Унга «Аб-

дулло» деб исм берилди. Шу кун элга ош бердик. Абдуллога ҳамма ишқибоз эди. Бирок... Уни ота-онаси бировга ушлатишга қизғонлардилар.

жахолат чекмади. - Нима бўлди? - онам рангини

дурахмон» деб исм беришди. Абдурахмон туғилганига олти ойдан ошган эди. Бир кунни акам менга уйидаги дивани тузатишга ёрдамлашишга чақирди. Бордим. Радиода кўшқ таралар, қўшни уйда кеннойим уй су-пирар, биз эса бир оёғи синган диванга оёқ қўяр эдик. Акам иш орасида кеча чойноhada бўлган бир қизиқ воқеани менга ҳикоя қилиб берарди. Шу маҳал Абдурахмон чинқириб йиғлаб қолди.

- Анови ярамас яна йиғлади, озгига олма тиқиб қўй, тинчийди, -ичкарига қараб деди акам.

Мен турган жойимда қотиб қолдим. Бу гаплар етти йил бефарзанд юрган акамнинг оғзидан чиқаётганига ҳеч ишонгим келмас эди. Ҳали таажжубим тарқамган эди. Эшикдан супурғи ушлаган кеннойим кўринди.

- Олма тикаманми, анор тикаманми ўзимнинг ишим. Жонингизга теккан экан нега туғдирдингиз!!!

Акам эса унинг галига парво қилмай ишини давом эттирди. Кеннойим радиони баландлатди. Мен эса ҳамон ўзимга келолмаган эдим. Ичкаридан бот-бот чинқираётган Абдурахмоннинг овози радиодан таралаётган мусиқага қўшиқ кетарди. Мен эса: «Тавба! Ахир, онам шуларни деб 7 йил қийналдику!», деб хайрон бўлар, болага ачинардим.

Олма тикаманми, анор тикаманми ўзимнинг ишим. Жонингизга теккан экан нега туғдирдингиз!!!

Акам эса унинг галига парво қилмай ишини давом эттирди. Кеннойим радиони баландлатди. Мен эса ҳамон ўзимга келолмаган эдим. Ичкаридан бот-бот чинқираётган Абдурахмоннинг овози радиодан таралаётган мусиқага қўшиқ кетарди. Мен эса: «Тавба! Ахир, онам шуларни деб 7 йил қийналдику!», деб хайрон бўлар, болага ачинардим.

Олма тикаманми, анор тикаманми ўзимнинг ишим. Жонингизга теккан экан нега туғдирдингиз!!!

Олма тикаманми, анор тикаманми ўзимнинг ишим. Жонингизга теккан экан нега туғдирдингиз!!!

СУДХЎРЛИКНИНГ ГУНОҲИ ЁМОН

Қиёматда эшак бўлиб тирилармиш судхўр, Ундан-да ёмондир агар ким бўлса порохўр.

Ҳадисларда ёзилишича «Эҳсон, садақа қилганга ўн савоб, қарз берганга 18 савоб ёзилади», - дейилган. Минг афсуски, садақа, эҳсон берувчилар, ёки ночор сўраб келганда, қарзга пул берувчилар сони камайиб кетяпти. Нега бундай? Нега савоб олишни истамаймиз? Энг асосийси бир-биримизга бўлган ишонч тобора йўқолиб боряпти. Одамларни ҳаётнинг ўзи пишириб, тарбиялаб боряпти. Сиз қарз сўраб келганга, юз минг бердингиз, дейлик. Уша пулингизни вақтида қайтариб ола оласизми? Албатта, ололмайсиз. Аслида қарзни вақтида узолмаган қарздор ўз вақтида келиб қарзини узолмаганлиги учун узр сўраши олобдандир.

Айримлар зарур бўлганда ҳожатини чиқарганга миннатдорчилик билдириш ўрнига, қочиб ҳам юради ёки қайтариб бермайди ҳам. Ҳатто миллионлаб қарздор бўлиб қолганлар борки қарзини сўраб келгани душман санайди, йўқ қилиш тараддудига тушади. Ҳа, ҳозир бировга яхшилик қилан деб душманга айланиб қоласиз.

Ҳозир қўпчилик савоб олишдан, фоиз олишни афзал кўриб судхўрлик кўчасига кириб қоляпти. Минг афсуски, исломда судхўрлик қилиш қатъи қораланади.

Ҳадису «Қуръон»нинг айтишича, судхўрда 73 хил гуноҳ мавжуд бўлиб, энг охириги онаси билан зино қилиш билан баробар, дейилган. Бир авлиё Каъбатуллога зиёратга келганда, бир йигит саловат айтиб, тинмай йиғлармиш.

- Бу ерда намоз ўқиб, дуо қилиш лозим-ку, сен эса тинмай йиғлаб ўтирибсан, бунинг сабаби нима? - дебди.

- Отам билан йўлга чиқиб, Куфа шаҳрига етиб келганда, отам хасталаниб вафот этди. Отамнинг жони узилгандан сўнг унинг боши эшакнинг бошига айланиб қолди. Одамлардан хижолат тортиб, дод-вой қилиб кўп йиғладим. Бир пайт ухлаб туш кўрдим. Бир очиқ чехрали одам келиб, бошини слаган эди, отам аслига келди. У кишидан: «Сиз кимсиз?» - деб сўради.

У киши: - Сенинг пайгамбаринг Муҳаммад Мустафодорчилик билдириш ўрнига, қочиб ҳам юради ёки қайтариб бермайди ҳам. Ҳатто миллионлаб қарздор бўлиб қолганлар борки қарзини сўраб келгани душман санайди, йўқ қилиш тараддудига тушади. Ҳа, ҳозир бировга яхшилик қилан деб душманга айланиб қоласиз.

Эй биродар! Ҳалол меҳнат қилиб пул топишга нима етсин? Қарзга ботишдан, қарзга пул бериб, судхўрлик қилишдан ўзи асрасин.

Нурбек РАҲИМ, Фаргона вилояти, Ёзёвон тумани, Сойбўйи қишлоғи.

Инсоннинг босиб ўтган йўли унинг қилган яхши ишлари билан баҳоланади. Эзгу амаллари билан эл орасида ўнмас из қолдиради. Заҳматқаш ўқитувчилар ана шундай олийжаноб инсонлардир. Улар парваришлаган нихоллар узок йиллар давомида элга сидқидилдан хизмат қилади.

Инсон улғайиб ҳаёт оқимиға шўнғиб кетган даврда ҳам, ёши бир жойга бериб қолган вақтда ҳам, унга илм берган, меҳр уйғотган улуг инсон - устозини эслайди.

Мен ҳам мана 15 йилдан ошдики, ота касбим ўқитувчиликни улуғлаб келаман. Илк педагогик фаолиятимни қишлоқ мактабида бошлаган бўлсам, ҳозирда катта бир олийгоҳда талабаларга сабоқ бериш билан бирга, шу соҳада илмий фаолиятимни ҳам олиб бормоқдаман. Аммо, минг афсуски улуг касбга доғ тушираётганлар ҳам учраб туради. Бугун мен сиз азиз муштариёларга ўзим бевосита гувоҳ бўлган бир ўқитувчининг аёнчи ҳаёти ҳақида гапириб бермоқчиман. Хикоям қаҳрамонлари номини ўзгартирганимни тушунарсиз, деб ўйлайман.

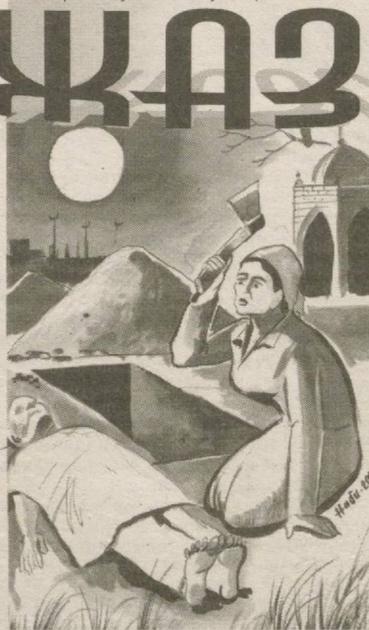
Қорабой домлани Қумқўрғон туманидагина эмас, балки Сурхондарёда ҳам ҳамма "яхши" биларди, десам бўлмага бўлмайди. У педагогик фаолияти давомида вилоятдаги қўлпақ мактабларда ишлади. Қаерда ишласин, доимо оддий ўқитувчилар, мактаб директорлари, илмий бўлим мудирилари, туман халқ ташлими бўлимлари ходимлари ва ҳатто "бойвачароқ" ўқувчиларнинг ота-оналарининг устидан ҳам ёзиб, ҳаммани безор қилиб юборди.

Қорабой домла гарчи ўзини "закончи" қилиб кўрсатишга ҳаракат қилса-да, аммо амалда бошқача эди. У яхшигина "тирикчилик" эвазига баъзи кишилардан "заказ" олиб юмалок хатлар ёзарди.

Хар бир инсон кези келганда яратганининг олдида қилган яхши-ёмон ишлари учун жавобгар эканлигини хаёлига ҳам келтирмасди.

Қорабой домланинг "ёзувчилик" фаолияти 80-йилларда Ўзбекистонга "тозалаш" учун Москвадан келган галямислар Гдьян ва Ивановлар даврида айниқса гул-

лади. У қўллаб оддий инсонларнинг, пахтакорларнинг устидан Москвадан келган "акалари"га ёзиб, уларни "хурсанд" қилиб турди. Бу билан у ўнлаб оилаларнинг хонавайрон бўлишига ўз "хирсаси"ни

қўшди. Аммо юқорида айтганимдек, ҳар нарсанинг интихоси борки, албатта унинг жавобгарлиги инсоннинг гарданидадир.

Қорабой домланинг тўрт ўғли, тўрт қизи бўлиб, ота уларга яхши тарбия беролмади. Катта ўғли Баҳром гиёҳанд моддаларни доимий қабул қилиш оқибатида 30 ёшга кирмасданок оламдан ўтди. Яна бир ўғли Камолдин ўғирлик қилиб қамалиб кетди. Кичик ўғли Салим ваҳобийларга қўшилиб, чет элга кетганича қайтиб келмади. Катта қизи Лола гарчанд мактабда ўқитувчи бўлса-да, аммо "ёзувчилик"дан отасидан ўтса ўтадики, лекин кам бўлгани йўқ,

Уртанча қизи Дилдора фоҳишаликни касб қилиб олиб, ҳатто, чет элларга ҳам "хизмат юзасидан" бориб келишга улгурди. Кенжа қизи Гулнора эса бозордан дўкон очиб шу ердаги савдо ва солиқ ходимлари билан уришгани уришган.

Қорабой домла нафақага қикди-ю, оғир касалга йўлиқди. Хотини, болалари уни кўрсатмаган жойи қолмади, фойдаси бўлмади. У шу касал билан 5 йилдан ортиқ тўшақда ётиб қолди. Умри тугаётганини билиб, кимга озор берган бўлса, уларни қақиритиб кўз ёши қилди, улардан кечирим сўради.

Аммо жабранганлар ўзбекона оқибатга бориб уни кечирди ҳам. Оллоҳ Қорабой "домла"ни қилган қилмишлари учун кечирмади. "Домла" вафот этгач, уни маҳалла ахли кўмиб келди. Эртаси кунни одат бўйича фарзандлари мазорга борганларида отасининг жасади қабр ташқарисида ётганини кўриб лол қолди.

"Домла"нинг қариндош-уруғлари уни яна кўмишди. Эртаси кун хабар олишса жасад яна қабрдан ташқарида ётганини кўриб, ота уларга яхши тарбия беролмади. Бу ҳақда овоза бутун вилоят бўйлаб тарқалди. Домланинг оиласи бош кўтаролмай қолди. Бир кун Қорабой домланинг хотини Жумагул ая катта қизини олиб Самарқандга—катта бир Эшон ҳўзурига келиб бўлган воқеани унга айтиб беришди. Эшон воқеани тинглаб бўлгач деди:

— Оталарингиз тирикчилигида ҳаммага озор берган экан, уни нариги дунё ҳам қабул қилмапти. Унинг гўноҳини гарчанд одамлар кечирган бўлса-да, аммо Оллоҳ кечиргани йўқ. Энди бундоқ қиласизлар, бўталарим! Отангизнинг жасадини чопиш керак, бошқа илож йўқ, кейин кўмасизлар. Аммо буни ҳар ким ҳам қилавермайди, ҳаракати ҳам анча катта.

Бойсунда Қаҳҳор Маҳсум деган чол бор, ўша бунни қила олади. Жумагул ая уйга келиб бу воқеани болаларига, қариндош-уруғларига сўзлаб берди. Майит кўмишдан безор бўлиб кетган

қариндошлар бунга рози бўлишди. Самарқандлик Эшон бобонинг гапи рост чиқди. Домланинг қариндошлари Қаҳҳор Маҳсумнинг ҳўзурида бўлганларида, у "қассоблик" учун нақд беш миллион сўм сўради. Лекин бунча пулни тоғунларича 3-4 ой ўтши аниқ эди.

Эртаси кун азонда, ҳали бутун борлиқ ширин уйқуда ётганда Жумагул ая қўлига болта олиб секин ҳовлига чиқди. Қўркмаслик учун Олапар итини ҳам боғлаб олганича уни етаклаб жўнади. Улар қабристонга етиб келганида тонг оқариб қолган эди. Мазористон Жумагул аянинг ишини енгил қилиб қўйган эди—ҳар галгидек домланинг жасади ташқарида ётарди. Жумагул ая Олапарни яқин атрофдаги қабрнинг мрамар тошига боғлади-да, ўзи жасадини болта билан чопишга киришиб кетди.

Кўёш тикка келганда ая чарчаб ҳўшидан кетиб йиқилди. У қачан ётганини билмайди. Бир пайт итнинг вовуллашидан ўзига келди. Чор-атрофга ёмон балчиқдай хид тарқалган бўлиб, жасадининг қолдиқларини қирғийлаб олиб қочарди.

Ая ўрнидан инқиллаб турди-да сочилиб ётган жасад бўлақларини бир ерга йиғди. Сўнг бошидаги рўмоннинг бирини ечиб уларни тўғиб қабрга ташлади. Сўнг қўллари билан қабрни кўмишга киришди. Бир оздан сўнг қабристонга бир неча гўрковлар кириб келишди. Улар аяга қабрни кўмишга ёрдам бериб юборишди. Жумагул ая уйига келиб бўлган воқеани болаларига сўзлаб берди.

"Бандаси сўймагани, Оллоҳ ҳам сўймайди", деган нақл бор. Хар бир инсон ўз ҳаётида фақат яхши из қолдириши керак, у ўтгач уни маҳалладошлари, дўстлари, қариндош-уруғлари яхши хотиралар билан эсласин. Зеро, ёмон инсон ўзидан доғ, яхши инсон ўзидан боғ қолдиради, дейди ўзбегим.

Иброҳим ТУРСУНОВ,
Тошкент Давлат Молия институти
"Ўзбек тили" кафедраси ўқитувчиси.

ЭНГ ОДДИЙ ХИКМАТ

Қишлоқда кўчалар тўғриланни, Аҳмадқул тоғанинг бир түп ёнғоғи уч кўчанинг туташган жойида қолиб кетди. Қўни-қўшнилар Аҳмадқул тоғага шундай дейишди:

- Кесиб олмайсизми ёнғоғингизни, ҳозир ўтин ҳам палон пул.

- Одамлар салқинлаб ўтишадипти-ку, - жавоб қилади у. - Ушаларнинг саваби тегиб қолар.

- Ҳозирги одамлар дуони билармиди?! Ёнғоғнинг чўғини сандалга солиб исинсангиз, ана шундан фойда.

Аҳмадқул тоға кулиб қўяди. Ёз келса, болалар ёнғоғнинг остида гўжгон қайнашади. У шункаям серҳосилки, маҳаллада ундан тотимаган болани йўқ десаям бўлади. Ана шу болаларнинг ҳаммасини қулоғига чақалоқлигида Аҳмадқул тоғанинг ўзи азон чақирган. Баъзиларининг исмини ҳам тоғанинг ўзи кўйиб берган. Энди уларнинг ҳаммасини ўзининг неварачеваралари қаторида кўриб, ҳавасланганидан: "Яхшиям ёнғоғни экиб қўйганим. Болалар қўвониб ейишадипти-ку", - деб қўяди. Унинг айтишича, бошқа ҳеч қандай саваб, болаларни хурсанд қилганчалик савабга тенглаша олмаас экан.

Маҳалланинг энг кекса оқсоқоли ҳам Аҳмадқул тоғанинг ўзи. Унинг соч-соқоли оппоқ. Лекин ҳалиям ҳассаса таянмайди. Бирон кун ҳам касалхонада ётмаган. Баҳор келса ҳаммага ёнғоқ кўчати улашиб юради. Маҳаллада аразлашиб қолган қанчадан-қанча эр-хотинни яраштириб юборган. Ҳеч қайси бола етимлик азобини чекмасин, дейди.

Қачон бўлмасин, Аҳмадқул тоғага қўзим тушса, унинг ўзидан нур ёғилиб тургандай бўлаве-

ради. Яратгани ўзи бошқаларга яхшилик истовчиларнинг юзини ёруғ, соғлигини бисёр, обрў-эйтиборини баланд қилишга чевар экан, деган хаёлга боравераман.

ЗИЙНАТ

Йўлдошали қўлига арра-болтани олиб, ҳовлига ўтди. Эндигина дархотга арра соламан, деб турганида, қўшниси Абдусаттор тоға елкасига кетмонни ташлаб, даҳана ёнига келиб қолди.

- Ҳа, Йўлдошали, нима қилмоқчисан? - сўради у кетмонни даҳанага қўйиб.

- Нокни кесиб ташламоқчиман, - жавоб қилди у. - Мева қилмаяпти. Экканимга ўн йилча бўлди.

- Йўқ, кесма, - маслаҳат берди Абдусаттор тоға. - Баъзи ноклар кечроқ мевага кирради. Остига гўнг солиб, чопиб қўй. Жуда хушрўй нокка ўхшадипти.

Йўлдошали фикридан қайтиб, яна бир йил кутишга қарор қилди. Кейин қўшнисидан сўради.

- Бу йил ҳовлига нима экимоқчисан, Абдусаттор тоға?

- Ҳали бирор қарорга келганим йўқ. отам келса, сўраб кўраимиз.

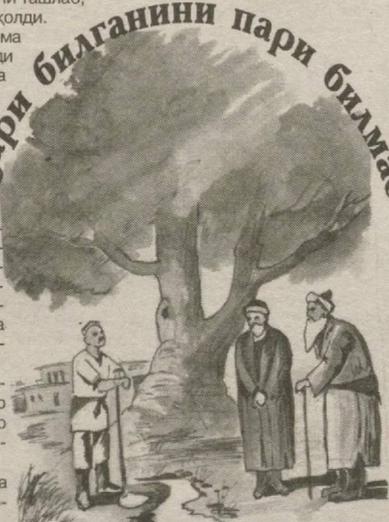
Йўлдошали хайрон бўлди. салкам етмиш ёшга кириб қолган оқсоқол, "ҳовлига нима экишни отамдан сўрайман", деб турса қизиқ бўларкан. У кишининг оталари Алимқул бобо 91 ёшдалар. Ҳизрни йўқласанг ҳозир, деганларидай, иккисининг суҳбати тугамай. Алимқул бобо келиб қол-

дилар. Бобо тетиклар. Йўлдошали табаррук инсон билан сўрашгани дархот қўшни ҳовлига ўтди. Сўрига ўтиришиб, юзларига фотиҳа тортишган, Абдусаттор тоға отасига маслаҳат солди.

- Бу йил ҳовлига нима эксақ экан, ота?

- Бу йил картошка билан сабзи яхши бўлса керак, - жавоб қилди бобо. - Картошка гулга кирай деганда, пуштасига оралатиб чучук қалампир экиб қўйинглр. Ернинг

Қари билганини пари билмас

умри бекор ўтмайди. Аммо камсувроқ бўлсин. Ерни аш керак.

Худди Алимқул бобо айтгандай иккила қўшни ҳам ҳовлига картошка билан сабзи экишди. Пуштасига чучук қалампир экишиб, жуда яхши ҳосил олишди. Олдинлар бунчалик мўл ҳосил олишгани эдилар. Кесилмай қолган нок ҳам келаси йили мевага кирди. Меваси жуда сарҳил экан.

Қарангки, Абдусаттор тоғанинг ўзи ҳам кўп нарсани билади. Лекин у кишининг оталари Алимқул бобо ҳам ундан кўпроқ нарсани билдилар. Кекса одамнинг зийнати жуда кекиёб бўларкан. Шу боисдан кексаси бор хондонга фэйз-бараксининг ўзи адашмай кириб келавераркан.

ОНАНИНГ УЧ ДУОСИ

Собираҳон аянинг уч ўғли бор. Тўнғич фарзанди кособ, кенжаси эса ошпаз. Иккаласи ҳам ўзларига тинч ва алоҳида уйларда туришади. Собираҳон аянинг ўзи эса ўртанча ўғли Иброҳим билан яшайди.

Иброҳим машина тузатадиган уста. Топиш-тутиши яхши. Лекин улфатчилик қилмаган кўни йўқ. Қимор ҳам ўйнайди. Кечки пайт ҳовлига кўпинча чайқалиб-гандирақлаб кириб келади. Собираҳон ая уни уч бор уйлантирди. Ҳамма хотинидан болалари бор. Аммо ичаверганидан безилиб, уччала хотини ҳам кетиб қолишган. Қўни-қўшнилар Собираҳон аяга қўпдан-қўп шундай дейишади:

- Каттиқ турмаяпсиз-да, шу ўғлингизга. Иброҳимжончи чекка кўчириб, кенжа ўғлингизни олиб кела қолинг. Қариганда нима қиласиз, унинг жабру жафосини тортиб?

- Эси кириб қолар, - жавоб қилади Собираҳон ая ҳар гал. - Уни ўзим назорат қилиб турмасам бўлмайди. Отаси ана шундай деб васият қилган.

- Қачон эси қиради? Ёши қирқдан ўтди-ку?

Собираҳон ая ўғлини инсофга келиб қолишини тоқат билан куттаверади. Уни ҳар кун дуо билан ишга қузатаверади. Баъзида Иброҳимнинг қилқўқлари жондондан ўтиб кетса ҳам, эрининг

васиятини бузмайди. Маҳалладоғиларнинг кўпчилиги Иброҳимни онадан кейин ҳор бўлади, дейишади. Бундай гапларни Собираҳон аянинг ўзи ҳам эшитган. Лекин нима қилишини билмайди. Бир кун у Иброҳимни ишга жўнатаётиб, шундай деди.

- Мана бу ерга ўтир болам. Негадир даданг тез-тез тушимга қирадиган бўлиб қолди. Қўзимнинг тиригида биринчи хотинингни қайтариб олиб келиб бераман. Чўнки қизларинг қўрадиган бўлиб қолди. Ўзинг дуо бериб, уларни узатишиг керак. Менинг ҳаётлигимда нима иш қилган бўлсанг кечирдим. Сендан минг марта розиман. Қани, қўлингни оч! Мендан кейин Тангри эс-ҳўшингни жойида қилсин! Болаларингни бошини силаб, хотининг билан аҳил аш! Ҳеч кимга муҳтож бўлма, болам!

Ана шундан сўнг Собираҳон ая бир ой ҳам ўтмай, оламдан кўз юмди. Айрилик афтидан Иброҳимнинг кўзини очди. У уй-жойларни таъмирлаб, бирин-кетин фарзандларини уйлаб-жойлай бошлади. У ичмаси, қимор ўйна-маса, ҳўжаликни бинойидек юрита оларкан. Ҳовлига фэйз-баракка ҳам оралаб қолди.

Онасини эсласа, Иброҳимнинг юраги эзилади. Ўзининг шўнчалик қилмишларига онасининг қандай бардош берганигига лол қолаверади. Мана онаизорининг ҳар уч дуоси ижобат бўлди. оиласи тинч, ҳеч кимга муҳтож бўлганлари йўқ, фарзандлардан ҳам қўнғиллари тўқ.

Иброҳимга онасининг руҳи ҳамиша мана шу ҳовлида парвона бўлиб юргандай бўлаверади. Оналар ҳаётлигида ҳам, оламдан ўтганларидан кейин ҳам фарзандни тарбият қилишаверар экан.

Комилжон НИШОНОВ,
Андихон шаҳри.

(Боши ўтган сонда)

ОРТИҚЧА ВАЗНДАН ҚУТУЛИШ - ЁШАРИШДИР

Америкалик олимларнинг айтишича, "Озиш учун одатдагидан "атиги" бир челақ кам овқатланиш" лозим экан. Гарчанд бу кўпол ўхшатиш бўлса ҳам - ҳақиқат!

Аммо қандай қилиб овқатдан ўзни тийиш мумкин? "Карнай" иштаҳаларнинг шиддатини пасайтириш учун дунёга машҳур "хипчабеллар" — чет эл артистлари фойдаланган "усуллар"дан айрим-ларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

СИНАЛГАН ПАРҲЕЗ

ИШТАҲА "ХУРУЖИ"ДАН ҚИЙНАЛСАНГИЗ...

Тушқунликдан сақланинг!

Ҳар биримизнинг ўзимизга, оиламизга тегишли аънавий байрамларимиз бор. Ҳаяжонлантирадиган воқеалар бўлади. Бундай йиғинлар, албатта безатиглик дастурхон атрофида ўтади. Катта шодлик ёки кучли андухли лаҳзаларда беихтиёр иштаҳангиз очилиб кетганини билмай қоласиз. Оқибатда "хипчабеллик" ҳақидаги орзуингиз барбод бўлади. Бундай пайтда Сизни "хуруж"дан табиий ва синалган воситалар куткази.

ТАБЫНГИЗГА МОСИНИ ТАНЛАНГ!

Овқатланишдан ярим соат аввал куйидагича тайёрланган гиёҳли дамламалардан ичинг (3 стакан қайнаган сувга тавсия этилаётган ўсимликлар тўпلامидан 2 ош қошиқ солиб, ярим соат термосда дамлаб қўйинг, сўнг совутинг):

- Гулли - мевали чой — 2,5 чой қошиқдан тирноқул (календула) гули ва жўхори популари, 2 чой қошиқдан далачай гиёҳи ва наъматак меваси, 1 қошиқдан зигир уруғи, ялғиз барги,

2 ош қошиқ бўзоч (бессмертник) барги дамламаси.

- Шивит ва ялғизли чой — 3 ош қошиқ шивит уруғи, 1,5 чой қошиқдан майдаланган тирноқул (календула) гуллари, 2 чой қошиқдан ялғиз барги дамламаси.

- Овқатдан 20 дақиқа олдин 1/3 стакан жўхори попуғи дамламасини ичинг. Тайёрланиши: 1 стакан қайнаган сувга 2 ош қошиқ жўхори попуғини солиб, устини иссиқ ёпиб қўйинг. 15 дақиқадан сўнг истеъмол қилинг.

Ўйин-кулғуни, айниқса... овқатланишни яхши кўраман!

Мазали егуликни кўргангизда табиийки иштаҳа очилиб, ўзингизни тўхтатмайсиз. Қарабсизки, шундан сўнг "бел"ни тополмай ҳайронсиз... Озиқ-овқат дўконига ёки буфетга кириб қолсангиз, дудланган товук, яхна гўшт, ҳозиргина дамланган қажанинг хиди иштаҳангизни қитиқлайди... Нима қилмоқ керак?

Чунтагингизда эфир мойи ёки апельсин, мандарин, лимон, ялғиз, ванилин, яшил олма, лаванда мойи(дорихоналардан изланган)га ботирилган дастурмола олиб юринг. Иштаҳа кўзалганда, уни ҳидласангиз, тумшугингизнинг тағида турган суюқли таомингизга ҳам бефарқ бўласиз.

Ҳар кун ванилин ҳидидан баҳраманд бўлсангиз, ширинликка нисбатан бўлган "муҳаббат"ингиздан қутуласиз.

● Овқатланишдан 1 соат аввал 1 стакан ишқорли, маъданли сув ичинг. Лекин, албатта, уни ичшдан олдин яхшилаб чайқаб, газини чиқариб юборинг.

● Овқатланишни қуюқ таомдан бошланг. Сўнг навбатни салатга беринг. Ўз-ўзидан кейинги таомларни ёйишга хоҳишингиз қолмайди. Унутманг - овқатланишни салатлар (айниқса, маринадланган)лардан бошласангиз, кучли иштаҳа кўзалди!

Аёл хушқомат бўлса...

Ёқимли қиёфага эришмоқ учун ошхона идишларининг ўлчамини ҳам катта аҳамиятга эгадир. Рухшуносларнинг таъкидлашича, инсон ўз идишига солинган таомни ёл тугатгандагина нафси қонгандек бўларкан. Айни пайтда идишнинг катта-кичиклиги овқатланаётган одамни қизиқтирмайди... Шунинг учун имкони борича ўзингизга кичикроқ (болаларники бўлса ҳам майли) идиш-товоқ сотиб олинг! Чукур ва катта лиқобларни назарингиз тушмайдиган жойга яширинг.

Тавсияларимиздан фойдалана олсангиз, марра сизники! Сизга омад тилаймиз!

12 кун давомида қатъий риоя қилинадиган куйидаги усул туфайли 7-9 кг.га озиш мумкин. Модда алмашинувининг ўзгариши натижасида узоқ муддат ёки 3 йилгача эришилган вазн сақлаб қолинади.

13 кун мобайнида туз, шакар, спиртли ичимлик, хамирли овқатлар, қанд ёйишдан бутунлай "юз ўгирасиз". Овқатланиш орасида маъданли ёки қайнаган сув ичиш лозим. Парҳез тартиби кўрсатилган бўйича бузилмасдан қилинсагина, модда алмашинуви ўзгариши мумкин. Акс ҳолда...

Биринчи кун

● Нонушта - бир стакан қора қаҳва.
● Тушлик - қаттиқ қайнатилган 2 та тухум, ўсимлик мойи аралаштирилган янги карам салати, 1 стакан помидор суви ёки помидор.

● Кечки таом - бир бўлак қовурилган ёки қайнатилган балиқ, ўсимлик ёғи аралаштирилган янги карам салати.

Иккинчи кун

● Нонушта - бир стакан қора қаҳва, қотирилган нон бўлакчаси.

● Тушлик - бир бўлак қовурилган ёки қайнатилган балиқ, ўсимлик ёғи аралаштирилган янги карам салати.

● Кечки таом - қайнатилган мол гўшти - (200 гр.) 1 стакан кефир.

Учинчи кун

● Нонушта - бир стакан қора қаҳва, қотирилган нон бўлакчаси.

● Тушлик - ўсимлик ёғида қовурилган сабзи, олма ёки мандарин.

● Кечки овқат - қаттиқ қайнатилган 2 та тухум, қайнатилган мол гўшти - (200 гр.), ўсимлик ёғи аралаштирилган янги карам салати.

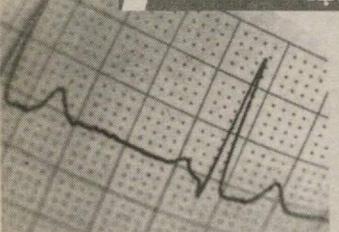
Тўртинчи кун

● Нонушта - қора қаҳва.

● Тушлик - 1 та хом тухум, ўсимлик ёғида қайнатилган 3та йирриққо сабзи, 150 гр. қирғичдан ўтказилган пишлок.

● Кечки овқат - мевалар (олма, нок 1 тадан).

СОҒЛОМ ЮРАК — ҲАММАГА КЕРАК!

Биз кўксимизда юрак отлик ҲАЁТ ЮРГИЗУВЧИ мавжудлигини унинг "безовта ҳайқирғи"дан сўнггина ҳис қиламиз. Ҳолбуки, уни хасталанишдан, ҳаяжонланишдан доим эҳтиётлашимиз лозим. Бу эса ўз қўлимизда. Қуйида юрак ҳар томонлама бутун бўлиши учун 13 хил амални тавсия қиламиз.

1 стакан қизил узум шарбати ҳар куни ичилса, инфаркtnинг олдини олади. У бош томирлардаги юракни қийновчи тикилларни йўқотади.

2 стакан сут юрак ҳалокатидан асрайди.

3 марта (кунига) Е дармондорили озиқ-овқатлар (сабзавот, пишлок, творог, дуккакли ўсимликлар, ўсимлик ёғи)дан истеъмол қилсангиз, юрак ва қон томирлар "талаби" қондирилади.

4 бўлак балиқ ёйиш (ҳафтада), 44 фоиз инфаркт миокард касали билан вафот этиш хавфидан асрайди.

5 та ёнғок (кунига) истеъмол қилсангиз, 7 йилга умрингиз узаяди. Ёнғок таркибида юракни холестериндан муҳофаза қилувчи моддалар бор.

6 та пиллапояни эрталаб ва кечқурун "забт этиш" ҳам юрак ҳалокати

ти хавфини 3 мартага камайтиради.

7 чой қошиқ малина мураббосини ҳар кун танавул қилиш ярим йилда томирларни 2,5 баравар мустаҳкамлайди. Малина таркибида томирлар деворини бақувватлаштирувчи, қоннинг ивиш хусусиятини меъёрлаштирувчи С ва Р дармондорилари мавжудлиги учун у аспирига ўриндошлик қила олади.

8 та банан еб ҳафтани якунласангиз, юрак уриши "бежо"лигидан нолимайсиз. Бу юракка қувват беради, юрак мускуллари тўқималаридаги калий мувозанатини яхшилайди.

9 банддан эрталаб ва кечқурун баралла ашула айтсангиз, юрак мускулларининг сиқилиши (стенокардия) деган "бало"нинг олдини оласиз. "Қўшиқ айтиб, кўнглим шод бўлди", дея қуйланиши бежиз эмас, бу - илмий ҳақиқатдир.

10 дақиқа ибодат қилмоқ ҳам юрак мушаклари тизимига ижобий таъсир кўрсатади.

11 хил касб эгалари — учувчилар, шахтёрлар, миришаблар, космонавтлар, авианаволатчилар, ишлаб чиқариш корхонаси, банк, фирма раҳбарлари, менеджер, журналистлар, тиш шифокорлари, конвейерларда ишловчилар, ҳайдовчилар руҳий зўриқиш туфайли юрак касаллигини орттиришга кўпроқ мойил бўладилар.

12 та тамакини муттасил чекиш тож томирларни 5 фоизга торайитириб, юракка оғирлик беради.

13 кг. ортиқча вазн ташлаш учун 2,5 йил давомида ҳар куни 2,5 км. масофани тезлик билан босиб ўтиш керак бўлади. Бу юракни зўриқтирмасдан, бир меъёрга ишлаши учун жуда фойдалидир.

Дилбар ва Санобар тайёрлашди.

(Боши ўтган сонда)

ТЕРИНГИЗ ЁҚТИРАДИГАН МАҲСУЛОТЛАР?

Терини нафақат турли косметик кремлар билан, балки табиий фойдали маҳсулотлар билан ҳам сийлаб туриш кони фойдадир.

Алоз шарбати - терини текислаб, ёшартиради ва майда ажинларни йўқотади.

Асал - терини тозалайди ва тухум сариги билан аралаштириб ниқоб тайёрланса озиклантиради.

Бодринг - терини оқартириб, таъсирчанликнинг олдини олади ва тетиклаштиради.

Ичимлик содаси - қаттиқ сувни юмшатиш учун қўлланилади.

Лимон - терини оқартириб, турли ёрилган жойларни тез тузатади. Юз терисидоги ёгли ялтиллашларни йўқотади.

Олма - эса ҳар қандай терини мустаҳкамлаб, таъсирчанликни камайтиради. Терига дармондорилар сўрилиш жараёнини тезлаштиради.

Ош тузи - озиклантирувчи ниқоблар, дармондорилар тез сўрилиб, терининг эпидермик қаватигача етиб боришини таъминлайди.

Сабзи - каротинга бой бўлгани учун, теридаги шамоллаш, таъсирчанликни йўқотиб, ёшартириш хусусиятига эга.

Сули ёрмаси (овсяные хлопья) - қуруқшаган терини меъёрлаштиради, озиклантиради. Силлик ва қайишқоқ қилиб, юздаги бўшаган мушакларни мустаҳкамлайди.

Сут - сув билан 2:1 миқдорда аралаштирилиб, қуруқ юз териси ва бўйин ювилса оқартиради.

Тухумнинг оқи - даволочи ниқоб ҳисобланиб, терини озиклантиради.

Тухумнинг сариги - таркибида калий ва фосфор моддаси бўлгани учун озиклантирувчи ва тозаловчи ниқоб ҳисобланади. Ажин тушишининг олдини олиб, хуснбузар тошган ёгли терини даволаш хусусиятига эга.

Тузанган карам - терини тетиклаштиради, тараглаштиради.

Хамиртуруш - таркибида В1, В2 каби дармондорилар бўлиб, сўлгин терини тараглаштиради. Қуруқ терини озиклантириб, ёгли терини тозалайди ва меъёрлаштиради.

Хантал кукун (горчица) - теридаги ёғни йўқ қилиш учун жуда яхши ниқоб.

Ўсимлик ёғи - қуруқ ва бўшаган тери учун яхши ниқоб. Юмшатиш, озиклантириш ва тозалаш хусусиятига эга бўлиб, баъзан юзни уқалашда ҳам ишлатилади.

Кора нон - ивтилган ҳолда қуруқ терини ювиш учун ишлатилади. У юз терисини ёшартириб, таъсирчанликни камайтириб, қизаришнинг олдини олади.

Катикли маҳсулотлар - (сметана, творог, сут зардоб) терини қойилмақом қилиб оқартиради. Агар терингиз ёғли бўлса, йиғилган ёғ қатламидан тозалаб, қуруқ бўлса меъёрлаштиради.

Каймоқ - қуруқ терини тозалаб, мулойимлаштиради.

ГУЗАМЛИК ҚОЙОЛАРИ

ЭНГ МУҲИМИ ОРАСТАЛИК!

Тери парваришлашни нимадан бошлаш кераклигини биласизми? Аввало уни яхшилаб тозалаш керак бўлади. Тунги уйқудан кейин терини тетиклаштираш учун - эрталаб, кундузги толиқишлар, асабийлашишлардан сўнг юзни кечкурун парваришлаш зарур.

Шуни унутмаслик керакки, ҳатто, қадимги замонларда ҳам одамлар озодаликка риоя қилишмаса-да, лекин юзларини ҳар куни ювган эканлар.

Хўш, юзни яхшилаб тозалаш учун қандай ювилади? Кўпчилик совунни кўпиртириб юзга сурилса, бас, топ-тоза бўлади-қолади, деб ўйлашади. Афсуски, бундай эмас. Юзни ҳечқачон совунлаб ювманг. Бунинг натижасида юз терингиз осилиб, қуруқшаб қолади.

СУВСИЗ ЮВИНИШ

Шуни эсда тутингки, крандан оқадиган сув билан юзни тозалаб бўлмайди. Унинг таркибидаги хлор ва маъданли тузлар юз терисидоги ҳаво кирадиган тўқималарни беркитиб қўяди. Натижада юз терисининг таъсирчанлиги ошади. Сувсиз юз ювишни тасаввур қила олмасангиз унда филтрланган ёки газсиз маъданли сув билан ювининг.

Агар терингиз ёгли бўлса кўпирувчи атирсовун, муслардан фойдаланиш.

Уларнинг таркибида мева кислоталари, табиий биологик қўшимчалар, ёғ ажралиб чиқишини меъёрлаштирадиган моддалар бор. Фақат ана шулар ишлатилсагина юзни чанг, пардоз пайтида сурилган ўпа, кремлардан, тўпланган ёғ ва шох моддаларидан халос қилиши мумкин.

Қуруқ тери нозик бўлгани учун эҳтиётлик билан парваришланади. Уни тозалашда юмшатовчи ва турли ёғлар қўшилган воситалар ишлатилиши керак. Ёгли ифторлар қўшилган шундай кўпиклар билан ювилган қуруқ тери мулоим бўлиб тараг ҳолга келади.

Тери тозалашда ва парваришда ишлатиладиган воситаларни аралаштириб юбормаслик керак. Косметик сутни юзда бир минутдан ортик тутиб

бўлмайди. Акс ҳолда унинг таркибидаги моддалар терини қизартириб юборади. Бир минутдан сўнг эса сутни тоника яхшилаб ботирилган пахта билан артиб ташланг.

Юз териси тозалаб бўлингандан кейин охирида тоник ишлатилади. Айнан шу тоник юздаги чанг, кир ва сурилган упаларни яхшилаб тозалаб, тетиклаштиради. Тоник сотиб олмақчи бўлсангиз, унинг ўз терингизга мос тушадиган турини танлаганингиз маъқул.

ҚОВОҚЛАРНИ ҲАМ УНУТМАН!

Ҳар бир аёл шуни унутмаслиги керакки, қовоқларни ҳеч қачон косметик сутлар билан тозалаш мумкин эмас. Чунки, махсус моддалар қўшилган бундай пардоз воситалари кўзга таъсир қилиб, ачиштириши мумкин.

НАФИС КЎПИКЛАР...

Юз ювиш учун ишлатиладиган нафис кўпиклар юзга худди косметик сут каби таъсир қилади, қуруқшаптиб қўймайди.

Унинг таркибида терини меъёрлаштирадиган моддалар бўлгани учун кўпик билан хлорли сувда ҳам ювинса бўлади.

Муаммоли, қуруқ, ёгли терилар ва қанд касали билан оғриган аёллар ҳам ишлатса бўладиган кўпик турлари ҳам мавжуд.

Косметик сутлар юз терисини сурилган барча упалардан тозалаб, парвариш қилиш учун тайёрлайди. Бундай тозалашдан кейин терида ҳимоя қатлами қолади. У ёғ қатламини бузмасдан, терининг ёш ва тетик кўринишини таъминлайди.

ТАБИИЙ УСУЛЛАР

✓ **Эрталаб ва кечкурун юзни тозалаш** учун лосьон сифатида бир стакан қайноқ сувга, лимон ўт ва ялпиздан икки ош қошиқдан солиб аралаштирилган дамламадан фойдаланиш ҳам мумкин.

✓ **Таъсирчан терини тозалаш** учун 100 грамм сметанга бир дона кўпиртирилган тухумнинг сариги ва 30 грамм коньяк қўшиб тайёрланган ниқобдан фойдаланиш мумкин. Бу усулда тайёрланган аралашмани музлаткичга қўйиб, ҳар куни ишлатса бўлади. Аммо, тўрт кундан кейин яна бошқа тайёрлаш зарур.

✓ **Ёгли ва муаммоли тери** учун куйидагича лосьон тайёрлаш мумкин. Бир ош қошиқдан қуритилган мойчечак ва тирноқгулни аралаштириб, устига бир стакан қайноқ сув қўйилади. Аралашмани 20-30 минут тиндириб қўйиб, сузиб фойдаланиш мумкин.

✓ **Таъсирчан терини** уйқудан олдин мана бундай тозалаш фойдали. 100 грамм сметана, 100 грамм ароқ, бир дона лимон шарбатига қўшиб кўпиртирилган бир

дона тухумнинг сариги билан юз артилади.

✓ **Таъсирчан терини тозалаш** учун 100 грамм ёгли сметана, бир дона тухумнинг кўпиртирилган сариги билан аралаштирилади. У қуюқ ҳолга келгач, 30 грамм коньяк қўшилади ва ниқоб сифатида фойдаланилади.

✓ **Қуруқ терини** уйқудан олдин кунгабоқар мойига ботирилган пахта билан артиб олинг. Бироздан кейин сурилган ёғни чой ёки тузли сувга пахта ёки докани яхшилаб ботириб артиб ташланади.

Дилбар ва Басира тайёрлашди

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган кўлбзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20

Табриклар, эълонлар: 133-04-50

Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46

Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 21.00

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000

Амир Темура кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй.

ҲОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 236. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.

Адади - 16600

Саҳифаловчи - Ш. БАРОКОВ

Расмом - Н. ХОЛМУРДОВ

Навбатчи - Б. САЙДАЛИЕВА

Мусахҳих - С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5 6